

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

हररररर रररररर

26 ส.ค. 2558

347704

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี

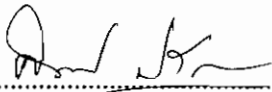
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2556

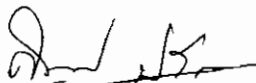
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

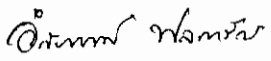
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ھرรษา รอดเงิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

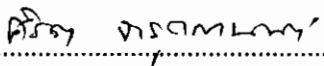
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ศิลปชัย ปวิธพงษ์พัฒน์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ศิลปชัย ปวิธพงษ์พัฒน์)

.....กรรมการ
(ดร.อิสรากรณ์ พลนารักษ์)

.....กรรมการ
(ดร.ศิริดา จารุตกานนท์)

คณะกรรมการจัดการและห้องเที๋วอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะกรรมการจัดการและห้องเที๋ว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

วันที่ 30 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ศิลป์ชัย ปวิณพงษ์พัฒน์ ที่ปรึกษา
งานนิพนธ์ ตลอดจนคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ
แนวทางที่ถูกต้องเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอขอบคุณทุก ๆ คน ในครอบครัวที่คอย
เป็นกำลังใจ และห่วงใยตลอดมา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ลูกประสบความสำเร็จในครั้งนี้
ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาตลอดในการศึกษาหลักสูตรนี้

หากงานนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหรือมีส่วนดีประการใด
ขอยกความดีนี้ให้แก่บิดา มารดาและคณาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอด วิชาความรู้แก่ผู้วิจัยและหากมี
ข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

หรรษา รอดเงิน

54920514: สาขาวิชา: การบัญชี; บข.ม. (การบัญชี)

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร/ บริษัทจดทะเบียน/ ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

हरररर ररररर: ปรरररที่มररररรพลต่อการดำเนररงานความรับผิดชอบต่อสังคมของ
องค์กร (CSR) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (FACTORS
INFLUENCING CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY PERFORMANCE: EVIDENCE
FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND.) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์:
ศรลปรรชย ปรรวิณพงษ์พัฒน, บข.ด., 53 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การศรศึกษาครั้งนี้ม่วัตถุปรรสงค้เพื่อศรศึกษาปรรรยรเทียบระดบการดำเนरงานความ
รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรระหว่างปี 2549 และ ปี 2554 และศรศึกษาปรรจยที่มรอิทธิพลต่อ
การดำเนरงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปรรจยที่ใช้ในการศรศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการ
ทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และปรรเภทอุตสาหกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การศรศึกษาทั้งหมด 852 ปรรบริษัท โดยทำการเก็บรวบรวมจากรายงานปรรจ่าปี และแบบแสดง
รายการข้อมูลปรรจ่าปี (แบบ56-1) รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม รายงานความยั่งยืน ของบริษัท
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากเว็บไซต์สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการปรรรยลักษณะของตัวอย่างที่ศรศึกษา และทดสอบ
สมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์สถิติ t-Test และความถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis)

ผลจากรการศรศึกษาพบว่า ระดบการดำเนरงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ใน
ปี 2554 สูงกว่า ระดบการดำเนरงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ในปี 2549 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปรรจยที่มรอิทธิพลต่อการดำเนरงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร
พบว่าปรรจยด้านความสามารถในการทำกำไร (ROA) ขนาดของกิจการและปรรเภทอุตสาหกรรมมี
ความสัมพันธ์กับระดบการดำเนरงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ สำหรับปรรจยด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดบการดำเนरงานความ
รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

54920514: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC (ACCOUNTING)

KEYWORDS: CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY SCORE/ LISTED COMPANY
CERTIFIED/ THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND/

HANSA RODNGERN: (FACTORS INFLUENCING CORPORATE SOCIAL
RESPONSIBILITY PERFORMANCE: EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF
THAILAND. ADVISOR: SINCHAI PAVEENPONGPAT, Ph.D., 53 P. 2013.

The objective of this research are comparison the level of corporate social responsibility performance between the year 2006 and 2011 and study influencing factors on corporate social responsibility level. The influencing factors are the profitability, firm size, shareholdings structure and type of industry. The sample group composed of 852 firm-years and collecting data from annual reports, 56-1 form reports, corporate social responsibility reports, and sustainable reports of the listed company in the stock exchange of Thailand from the year 2006 and 2011 as well as CSRI official website. The application of data analysis is derived from descriptive statistics, t-Test and multiple regression analysis.

The research found that the level of corporate social responsibility performance in the year 2011 was higher than the year 2006 with the statistical significant level. For the influencing factors on corporate social responsibility performance level found that the profitability (ROA), firm size and type of industry factors have related to the level of corporate social responsibility with the statistical significant level. However shareholdings structure factor has no related with the level of corporate social responsibility performance.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร.....	8
แนวทางการปฏิบัติตามหลักการความรับผิดชอบต่อธุรกิจ.....	9
แนวคิดบรรษัทภิบาล.....	11
ทฤษฎีความชอบธรรมหรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย.....	12
ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมือง.....	13
ทฤษฎีการส่งสัญญาณ.....	14
ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย.....	14
ทฤษฎีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคม.....	15
ทฤษฎีมูลค่าของผู้ถือหุ้น.....	15
บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
สรุปแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
ตัวแปรและการวัดค่า.....	26
ตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา.....	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
การทดสอบสมมติฐาน.....	30
4 ผลการวิจัย.....	32
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น.....	32
การทดสอบสมมติฐาน.....	41
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการศึกษา.....	47
อภิปรายผลการวิจัย.....	48
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	49
บรรณานุกรม.....	50
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	53

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 การคัดเลือกตัวอย่างของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	25
4-1 จำนวนบริษัทที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามประเภท กลุ่มอุตสาหกรรม	33
4-2 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของสินทรัพย์รวมและกำไรสุทธิ ปี 2549 และ 2554	34
4-3 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของ กิจการ และ โครงสร้างผู้ถือหุ้นปี 2549	35
4-4 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของ กิจการ และ โครงสร้างผู้ถือหุ้น ปี 2554.....	36
4-5 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กร ปี 2549	38
4-6 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กร ปี 2554.....	39
4-7 ตารางเปรียบเทียบผลต่างระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร.....	40
4-8 การทดสอบระดับการดำเนินงาน CSR ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงาน CSR ปี 2549.....	41
4-9 การทดสอบสมการถดถอยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อ สังคมขององค์กร ปี 2549	42
4-10 ผลการทดสอบสมการถดถอยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อ ต่อสังคมขององค์กร ปี 2554.....	44
4-11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	46

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) เป็นแนวคิดที่เป็นกระแสไปทั่วโลก องค์กรหรือบริษัทต่าง ๆ ได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ในการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การเอื้อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม ไม่เอารัดเอาเปรียบ โดยไม่ไปเบียดเบียนหรือทำลายสิ่งแวดล้อม ชุมชน โดยรอบที่ตั้งด้วยการก่อกมลพิษ เป็นต้น CSR เริ่มแพร่หลายขึ้นในประเทศไทยประมาณปี 2549 ทั้งบริษัทจดทะเบียนไทย บริษัทข้ามชาติ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ถือว่าการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการคืนกำไรสู่สังคมและสิ่งแวดล้อม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดตั้งสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม หรือ Corporate Social Responsibility Institute (CSRI) โดยกำหนดภารกิจสำคัญวางกรอบงานที่จะจัดทำรายงานด้าน (CSR Report) เพื่อเป็นรายงานประจำปีของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมแนวคิดและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมแก่องค์กรในตลาดทุน พร้อมจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีความสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรและชุมชน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็พยายามผลักดันและส่งเสริมให้บริษัทที่จดทะเบียน ตระหนักในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม ในปี 2549 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดการประกวด SET Awards ขึ้นเป็นปีแรก โดยจัดให้มีการมอบรางวัลบริษัทจดทะเบียนดีเด่น CSR (Corporate Social Responsibility Awards) เพื่อมอบให้แก่บริษัทที่จดทะเบียนที่มีความโดดเด่นในการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมจนมาถึงปัจจุบัน

จากกระแสการดำเนินงานด้าน CSR ที่มีการตื่นตัวที่มากขึ้น ทั้งในต่างประเทศและประเทศไทยนั้น ได้ให้ความสำคัญและถือเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งในต่างประเทศมีการจัดอันดับองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศทั่วโลก ตลอดจนการริเริ่มการทำกิจกรรมเพื่อคืนประโยชน์กลับสู่สังคมอย่างแพร่หลาย เช่น บิล เกตส์ เจ้าของบริษัทไมโครซอฟท์ ผู้คิดอันดับบุคคลที่ร่ำรวยที่สุดในโลกติดต่อกันหลายปี ได้ทุ่มเทเวลานับสิบปีในการ

บริหารมูลนิธิที่มีชื่อว่า Bill & Melinda Gates Foundation ซึ่งเขาและภรรยาเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นมา โดยที่เขาและภรรยาบริจาคเงินเข้าเป็นเงินกองทุนหลักสูงถึงระดับพันล้านดอลลาร์ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติต่าง ๆ โดยไม่ได้เฉพาะเจาะจงอยู่ที่ประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น การทำประโยชน์ให้สังคมของ บิล เกตส์ นี้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วโลกและสิ่งที่สำคัญยิ่งไปกว่าการบริจาคเงินจำนวนมหาศาลก็คือ การทำโดยที่ไม่ได้ออกมาประกาศให้คนทั่วโลกได้รับรู้ว่าตนเองทำประโยชน์คืนสู่สังคมมากน้อยเพียงใด แต่สิ่งที่ บิล เกตส์ ทำนี้ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการทำ CSR ที่แท้จริงที่คนส่วนใหญ่ยังทำได้ไม่ถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของการทำ CSR เท่าใดนัก (เมธาวิ รักษาสุข, 2554)

ในประเทศไทยนั้น กระแส CSR เริ่มมีบทบาทมากขึ้น เป็นผลทำให้องค์กรได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการดำเนินงาน CSR มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่าแรงผลักดันในการทำ CSR ในประเทศไทย เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสังคมและธุรกิจในปัจจุบันกลายเป็นสิ่งที่ยากที่จะแยกจากกัน เนื่องจากธุรกิจต้องพึ่งพาและมีส่วนผลักดันในการพัฒนาสังคม ในขณะที่เดียวกันนั้นสังคมก็ต้องพึ่งพาธุรกิจในหลายด้านเช่นกัน ดังนั้น ความตื่นตัวในการดำเนินงานนั้น ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจมีแรงผลักดันหลายด้านจากทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ผลักดันให้บริษัทในประเทศไทยจำเป็นต้องนำแนวคิด CSR ดำเนินการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป และในปัจจุบันนี้ความสำเร็จทางธุรกิจไม่ได้วัดหรือประเมินผลเพียงแค่ผลประกอบการ ตัวเลขทางการเงิน ความพึงพอใจของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นหรือพนักงานเท่านั้น ดังนั้น ความก้าวหน้าของธุรกิจที่จะเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต ความรับผิดชอบต่อสังคม จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรจึงได้ให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม (ไพบุลย์ เสรีวิวัฒนา, 2554) นอกจากนี้แล้ว ผลการศึกษางานวิจัยในไทยของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้สำรวจพฤติกรรมทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย ในปี 2550 พบว่า บริษัทที่มีผลประกอบการดีร้อยละ 75 จัดอยู่ในกลุ่มบริษัทที่คืนกำไรสู่สังคมและสิ่งแวดล้อม (พงศศรีพันธ์ พลศรีเลิศ, 2552)

จากแนวคิด CSR ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงาน CSR มีการตื่นตัวและมีแนวโน้มในการดำเนินงาน CSR เพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการดำเนินธุรกิจที่มีความก้าวหน้าและจะเติบโตอย่างยั่งยืน เรื่อง ของความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นเรื่องที่องค์กรให้ความสำคัญ ดังเช่นผลงานวิจัยของ (ลัดดา งามดิษฐ์, 2552) ศึกษาถึงปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมและขนาดของบริษัทที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการใช้ CSR ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีการปฏิบัติการใช้ CSR ด้านสิ่งแวดล้อมสูงสุด ส่วนปัจจัยด้านขนาดของบริษัท พบว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่

มีระดับการปฏิบัติงาน CSR ในด้านชุมชนมากที่สุด ส่วนบริษัทที่มีขนาดเล็กมีระดับการปฏิบัติงาน CSR ในด้านพนักงานมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินงาน CSR ในประเทศไทยนั้น ยังไม่มีการศึกษาถึงการเติบโตในการดำเนินงานด้าน CSR ผู้วิจัยเห็นว่าจุดเริ่มต้นที่สำคัญการศึกษาระดับการดำเนินการดำเนินงานด้าน CSR คือการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้าน CSR ในปี 2549 ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการเติบโตระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (CSR) ระหว่างปี 2549 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปี 2554 ซึ่งเป็นปีที่มีข้อมูลล่าสุด และศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าระดับการดำเนินงาน CSR ที่แตกต่างกันของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2549 และปี 2554
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (CSR) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินงานด้าน CSR เริ่มแพร่หลายในประเทศไทย เมื่อปี 2549 ทำได้องค์กรมีการตื่นตัวและตระหนักในการดำเนินงานด้าน CSR มากขึ้น การดำเนินงานด้าน CSR นั้น เป็นการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในประเทศไทยนั้นมีแรงผลักดัน หลายด้าน จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ และจากแรงผลักดันต่าง ๆ นั้น ทำให้บริษัทในไทยต้องนำแนวคิด CSR มาดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินธุรกิจมีความยั่งยืนต่อไป (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) และการดำเนินธุรกิจที่จะเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต ความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรจึงได้ให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม (ไพบูลย์ เสรีวิวัฒนา, 2554) ดังนั้นจากการตื่นตัวของกระแส CSR และแรงผลักดันให้มีการดำเนินงานด้าน CSR ที่มากขึ้น แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีแนวโน้มการเติบโตการดำเนินงานด้าน CSR ที่มากขึ้น จึงเป็นที่มาของสมมติฐานงานวิจัย ที่ 1 ดังนี้

H₁: ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2549

Waddock and Graves (1997) ศึกษาความสัมพันธ์และทิศทางความสัมพันธ์ระหว่าง CSR และผลการดำเนินงานด้านการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ระดับของการทำกิจกรรมด้านสังคมขององค์กรขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานด้านการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ศรีพันธ์ พลศรีเลิศ (2552) ตำรวจพบว่า บริษัทที่มีผลประกอบการดีร้อยละ 75 จัดอยู่ในกลุ่มบริษัทที่ตื่นกำไรสูงสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีผลประกอบการด้านการเงินดีส่งผลต่อระดับการทำกิจกรรมด้านสังคมขององค์กรดีขึ้นด้วย ดังนั้น ความสามารถในการทำกำไร จึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่อธิบายถึงลักษณะของการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จึงเป็นที่มาของสมมติฐานของงานวิจัย ที่ 2 ดังนี้

H_2 : อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

บริษัทที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก ซึ่งจะพิจารณาจากมูลค่าของสินทรัพย์รวมของกิจการ และบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก (ชลินทร ฐัจจา, 2551) ดังนั้นขนาดของกิจการจึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่อธิบายถึงลักษณะของบริษัทของการตัดสินใจในการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จึงเป็นที่มาของสมมติฐานงานวิจัย ที่ 3 ดังนี้

H_3 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

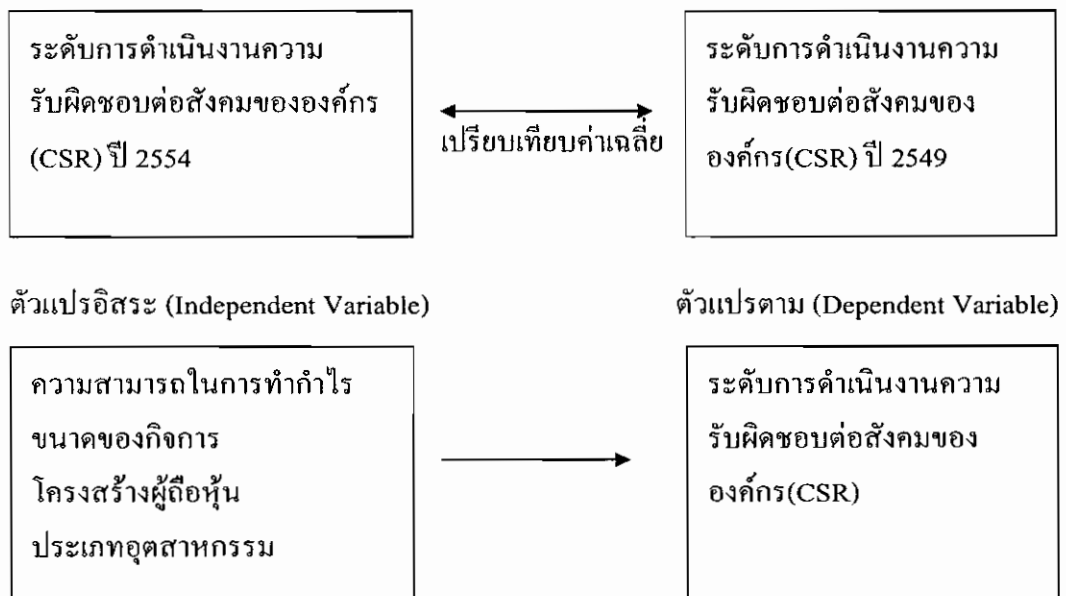
บริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นธุรกิจครอบครัว ทำให้โครงสร้างการถือหุ้นเป็นแบบการกระจุกตัว และคงอำนาจการบริหารไว้ การเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีอำนาจในการบริหารงาน หรือการกำหนดนโยบาย เพื่อความอยู่รอดของกิจการในระยะยาว ศิลปพร ศรีจันเพชร (2552) ดังนั้นอำนาจในการบริหารงานขึ้นอยู่กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารคิดว่าการดำเนินงานด้าน CSR ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่อองค์กร จะส่งผลต่อผลประกอบการของกิจการลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Porter and Kramer (2006) กล่าวไว้ว่าสาเหตุหลักที่ทำให้กิจกรรม CSR ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากองค์กรยังขาดความเข้าใจระหว่างความสัมพันธ์ของสังคมกับ ดังนั้น โครงสร้างการถือหุ้นแบบการกระจุกตัวจะสะท้อนให้เห็นอำนาจการควบคุมกิจการและมีอิทธิพลในการดำเนินงานด้าน CSR ที่แตกต่างกัน จึงเป็นที่มาของสมมติฐานการวิจัย ที่ 4 ดังนี้

H_4 : โครงสร้างของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

การดำเนินกิจการภายใต้อุตสาหกรรมที่แตกต่างกันย่อมมีลักษณะการดำเนินงานและกิจกรรมทางธุรกิจที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน ดังนั้นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรมากจะมีผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรน้อย จะเห็นได้ว่ากลุ่มทรัพยากรจะให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน CSR ที่มากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ซึ่งงานวิจัยของ ถัดดา นามดิษฐ์ (2552) พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติการใช้ CSR ที่แตกต่างกัน ดังนั้น ประเภทอุตสาหกรรมจึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถอธิบายถึงการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จึงเป็นที่มาของสมมติฐานงานวิจัย ที่ 5 ดังนี้

H_5 : ประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

จากการศึกษาเชิงสำรวจระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ผู้วิจัยคาดว่าประโยชน์ที่รับจากการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้บริษัท ดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม และทราบถึงระดับการดำเนินงานในสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อใช้ข้อมูลในการส่งเสริมและสนับสนุนให้อุตสาหกรรมที่ไม่ได้ดำเนินงานมีการดำเนินงานที่ เพิ่มขึ้น
2. เป็นประโยชน์ต่อผู้ทำวิจัยในการนำไปเป็นแนวทางเพื่อศึกษางานวิจัยในอนาคตต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2549 และ ปี พ.ศ. 2554 โดยแบ่งเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง โดยการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Method) ข้อมูลในรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยแบบประเมินผลกระทบทำการเก็บข้อมูล และให้คะแนนกิจกรรมการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร หมายถึง การดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการกำกับดูแลกิจการที่ดี ควบคู่ไปกับการใส่ใจด้านพนักงาน และดูแลรักษา สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร หมายถึง ระดับคะแนนในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน (CSRScoreEm) ด้านสังคม (CSRScoreSo) ด้านสิ่งแวดล้อม (CSRScoreEn) และด้านรางวัล (CSRScoreCsr Award)

รางวัล หมายถึง รางวัลเกียรติยศแห่งความสำเร็จ SET Awards รางวัลบริษัทจดทะเบียน
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม Corporate Social Responsibility Awards

การดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงานด้านสิ่งแวดล้อม
หมายถึง การจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ที่
สร้างสรรค์ เช่น การดูแลความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การให้โอกาสทำเทียบกันกับพนักงาน
มีการพัฒนาความรู้ความสามารถบุคลากร โดยการฝึกอบรม การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ มีสุข
ภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน มีการจ้างงานที่เป็นธรรม รวมถึงการให้สวัสดิการที่
เหมาะสม

การดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านชุมชน/ สังคม หมายถึง
การดำเนินธุรกิจภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่ง
ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่ง ชุมชนท้องถิ่น สถานศึกษาในชนบท หรือหน่วยงานรัฐบาล และกลุ่มที่มี
ความสนใจเฉพาะ โดยมีการจัดกิจกรรมทางสังคม หรือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเข้มแข็ง
ให้แก่ชุมชนและสังคมที่ได้รับผลกระทบ เพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสังคมต่อไป เช่น
การบริจาค เป็นการบริจาคเงินหรือวัสดุสิ่งของ สนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานราชการ
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น การให้ทุนการศึกษานักเรียน การเข้าร่วมอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับ
การพัฒนาชุมชนและสังคม การให้ความรู้แก่ชุมชน การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม การสนับสนุน
และมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม

การดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การดูแล
และใส่ใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งมีทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แม่น้ำ อากาศ
ระบบนิเวศน์ เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม
มีการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น มีการใช้เทคโนโลยีหรือมีการคำนึงถึงการ
ลดปริมาณและการบำบัดมลพิษก่อนปล่อยสู่ธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
มีมาตรการประหยัดพลังงาน มีการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ มีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมด้าน
การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเชิงสำรวจระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร
2. แนวคิดบรรษัทภิบาล
3. แนวทางการปฏิบัติตามหลักการความรับผิดชอบต่อธุรกิจ
4. บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. สรุปแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ The World Business Council for Sustainable Development (1998) ได้นิยาม Corporate Social Responsibility (CSR) หรือเรียกเป็นภาษาไทยว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรว่า เป็นการดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการกำกับที่ดีควบคู่ไปกับการใส่ใจดูแลรักษาสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

The European Commission (2001) ให้ความหมายความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรคือ แนวคิดที่บริษัทผสมผสานความห่วงใยต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไว้ในกระบวนการดำเนินธุรกิจและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียภายใต้พื้นฐานการกระทำด้วยความสมัครใจ

สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (CSRI) ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการหมายถึง การประกอบกิจการด้วยความดูแลเอาใจใส่ต่อผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ตลอดจนมีธรรมาภิบาลเป็นเครื่องกำกับในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและยุติธรรม มีความตระหนักถึงผลกระทบทางลบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพร้อมจะแก้ไขเพื่อลดผลกระทบดังกล่าว กับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการให้เกิดการดำเนินกิจการเป็นการสร้างความสำเร็จและประโยชน์สุข อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทุกเวทีการค้าซึ่งจะเป็นผลดีต่อความยั่งยืนของกิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง สำหรับผู้มีส่วนได้เสียของกิจการ ซึ่งไม่ใช่แค่เจ้าของกิจการและผู้ถือหุ้นเท่านั้น คำว่า

มีส่วนได้เสียนี้รวมถึงพนักงาน ชุมชน สังคมบริเวณที่กิจการตั้งอยู่ รัฐบาล ลูกค้า หรือใครก็ตามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการและมีโอกาสสร้างผลกระทบต่อกิจการหรือได้รับผลกระทบจากกิจการ ดังนั้น ควรทำความเข้าใจว่า กิจการของเรามีใครบ้างเป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งในแง่บวกและแง่ลบ จึงจะสามารถดำเนินกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมได้ถูกทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ

แนวทางการปฏิบัติตามหลักการความรับผิดชอบต่อธุรกิจ

1. แนวทางการปฏิบัติตามหลักการความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ

คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตามหลักการซีเอสอาร์ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ควบคู่กับธุรกิจนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 4 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 Mandatory Level: ข้อกำหนดตามกฎหมาย (Legislation) หมายถึง การที่ธุรกิจมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นที่ไปตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายแรงงาน การจ่ายภาษี เป็นต้น

ขั้นที่ 2 Elementary Level: ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (Economic Profit) หมายถึง การที่ธุรกิจคำนึงถึงความสามารถในการอยู่รอดและให้ผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น ซึ่งในขั้นนี้ธุรกิจควรหมั่นตรวจสอบว่ากำไรที่ได้นั้นต้องมีกำไรซึ่งเกิดจากการเบียดเบียนสังคม

ขั้นที่ 3 Preemptive Level: จรรยาบรรณทางธุรกิจ (Business Code of Conduct) หมายถึง การที่ธุรกิจสามารถสร้างผลกำไรแก่ผู้ถือหุ้นได้ในอัตราที่เหมาะสมและผู้ประกอบธุรกิจได้ใส่ใจ เพื่อให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สังคมมากขึ้น โดยเฉพาะสังคมใกล้ที่อยู่รอบข้างที่มีความคาดหวังจะได้รับการดูแลหรือเอาใจใส่จากผู้ประกอบการธุรกิจ

ขั้นที่ 4 Voluntary Level: ความสมัครใจ (Voluntary Action) หมายถึง การดำเนินธุรกิจควบคู่กับการปฏิบัติตามแนวทางซีเอสอาร์ด้วยความสมัครใจ โดยไม่ได้ถูกเรียกร้องจากสังคมแต่อย่างใด ซึ่งในขั้นนี้ การประกอบธุรกิจอยู่บนพื้นฐานของการมุ่งคั่งประโยชน์ของสังคมเป็นสำคัญ และการดำเนินการซีเอสอาร์ในส่วนนี้สมควรได้รับการยกย่องชื่นชมจากสังคมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ธุรกิจต้องดำเนินการตามเกณฑ์ในขั้นที่ 1 เป็นอย่างน้อย ส่วนการดำเนินการในขั้นต่อไป โดยหลักสำคัญของการปฏิบัติตามแนวทางซีเอสอาร์ ควรอยู่บนหลักพอประมาณที่ธุรกิจต้องไม่เบียดเบียนตนเอง และขณะเดียวกันก็ต้องไม่เบียดเบียนสังคม (รพีพรรณ วงศ์ประเสริฐ, 2552)

2. กิจกรรมทางสังคม

ถึงแม้ว่าแนวปฏิบัติของซีเอสอาร์นั้นจะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อนและไม่มีมาตรฐานตายตัว อย่างไรก็ตามในการประยุกต์ซีเอสอาร์เข้ากับธุรกิจอย่างเป็นทางการก็พอสรุปได้ว่ามีอยู่

2 องค์ประกอบหลัก ก็คือ องค์ประกอบภายในซึ่งเป็นการดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ที่ธุรกิจนั้นดำเนินการอยู่และจัดการได้โดยตรง เช่น การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการกระบวนการผลิต การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม บรรษัทภิบาลและความโปร่งใสในการดำเนินกิจการ เป็นต้น และองค์ประกอบภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ธุรกิจอาจจะควบคุมไม่ได้โดยตรง เช่น การดูแลผู้บริโภค การรับผิดชอบต่อลูกค้า และการสนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม เป็นต้น โดยองค์กรธุรกิจที่จะนำหลักการซีเอสอาร์มาใช้ ควรเริ่มจากการเลือกประเด็นปัญหาทางสังคมที่สนองต่อเป้าหมายทางธุรกิจขององค์กร จากนั้นให้กำหนดกิจกรรมเพื่อสังคมสนองตอบประเด็นทางสังคม ดังกล่าว กิจกรรมทางสังคมจำแนกได้เป็น 6 ประเภท ดังต่อไปนี้ (Kotler, 2008, pp. 25-27)

2.1 การส่งเสริมประเด็นสังคม (Cause Promotion) เป็นการจัดหาเงินทุน การช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ หรือทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อเพิ่มการตระหนักรู้และความห่วงใยต่อประเด็นปัญหาสังคมบางประการ หรือเพื่อสนับสนุนการหาเงินบริจาค การเข้าร่วมหรือหาอาสาสมัครเพื่อการดังกล่าว องค์กรธุรกิจอาจเป็นผู้ริเริ่มและบริหารงานส่งเสริมนั้นด้วยตนเอง หรืออาจเป็นพันธมิตรรายใหญ่ในการทำกิจกรรม หรือเป็นแค่หนึ่งในผู้สนับสนุนหลาย ๆ รายก็ได้

2.2 การตลาดเกี่ยวเนื่องกับประเด็นสังคม (Cause Related Marketing) เป็นการกำหนดพันธสัญญาว่าจะบริจาครายได้เป็นร้อยละของสินค้าที่ขายได้ เพื่อสนองต่อประเด็นสังคม ส่วนมากข้อเสนอนี้จะประกาศใช้เฉพาะบางช่วงเวลา เฉพาะสินค้าบางตัว และให้แก่การกุศลที่ระบุไว้เท่านั้น ในกรณีนี้ องค์กรธุรกิจมักจะร่วมมือกับองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรเพื่อสร้างสัมพันธภาพในประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งเพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าและนำเงินรายได้ไปสนับสนุนกิจกรรมการกุศล ในขณะเดียวกัน ก็เป็นการเปิดโอกาสให้แก่ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือการกุศลผ่านการซื้อสินค้าโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม

2.3 การตลาดเพื่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Marketing) เป็นการสนับสนุนและ/หรือทำโครงการรณรงค์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์ในการพัฒนาสุขอนามัยประชาชน ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม หรือความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชุมชน จุดเด่น คือการมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งแตกต่างจากการส่งเสริมประเด็นสังคม ที่มุ่งในเรื่องการสร้างการตระหนักรู้ การหาเงินทุน หรือหาอาสาสมัครมาช่วยในโครงการ องค์กรธุรกิจอาจพัฒนาและจัดทำโครงการรณรงค์เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง แต่ส่วนใหญ่องค์กรธุรกิจมักจะร่วมมือกับหน่วยงานราชการ หรือองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไร

2.4 การบริจาคตรง (Corporate Philanthropy) เป็นการบริจาคโดยตรงต่อองค์กรการกุศลเพื่อสนองต่อประเด็นสังคม ส่วนมากเป็นในรูปแบบของกองทุนเงินช่วยเหลือเงินสดและ/หรือวัสดุสิ่งของ กิจกรรมนี้เป็นรูปแบบที่ทำกันมาแต่ดั้งเดิม ส่วนใหญ่เป็นการตอบสนองต่อคำขอหรือ

เป็นไปตามกระแสความต้องการจากสังคม ซึ่งในปัจจุบันองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่กำลังถูกแรงกดดันทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้จัดกิจกรรมนี้อย่างมีกลยุทธ์มากขึ้น โดยคัดเลือกบริจาคที่มุ่งเน้นและสัมพันธ์กับเป้าหมายธุรกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์กร

2.5 อาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน (Community Volunteering) เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงาน กู้ค่า สละเวลาของตนเอง เพื่อช่วยเหลือกิจกรรมชุมชนและสนองตอบต่อประเด็นสังคมที่องค์กรให้ความสนใจ องค์กรธุรกิจอาจเป็นผู้ดำเนินการเองโดยลำพัง หรือร่วมมือกับองค์กรไม่แสวงผลกำไรก็ได้ กิจกรรมอาสาอาจเป็นกิจกรรมที่จัดโดยองค์กร หรือให้พนักงานเป็นผู้คัดเลือกกิจกรรมแล้วนำเสนอต่อองค์กรเพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน โดยที่พนักงานสามารถได้รับการชดเชยในรูปของวันหยุดหรือวันลาเพิ่มเติม

2.6 ข้อปฏิบัติทางธุรกิจเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (Socially Responsible Business Practices) เป็นการสร้างข้อปฏิบัติทางธุรกิจต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นคนอยู่ของชุมชน รวมถึงการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม องค์กรธุรกิจอาจเป็นผู้ริเริ่มและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หรืออาจร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ก็ได้ดำเนินการให้ได้

แนวคิดบรรษัทภิบาล

บรรษัทภิบาล (Corporate Governance) หมายถึง วิธีแห่งการดำรงอยู่ของบริษัทหรือองค์กร และแนวทางหรือวิธีแห่งการปฏิบัติตนของคนในองค์กรนั้น ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการคือการเติบโตอย่างยั่งยืน และมีความสุขในการประกอบธุรกิจ ซึ่งบรรษัทภิบาลประกอบด้วยมิติที่สำคัญ 3 มิติ ดังนี้ (พรนพ พุกกะพันธ์, 2544)

1. โครงสร้างและกระบวนการ (Structure and Process) ของการนำและควบคุมองค์กรไปสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย โครงสร้างขององค์กร การกำหนดอำนาจหน้าที่หรือกฎบัตร คู่มือคำสั่ง ระเบียบปฏิบัติ ระบบงานต่าง ๆ ซึ่งโครงสร้างและกระบวนการจะต้องเอื้อให้การนำและการควบคุมองค์กรไปสู่วัตถุประสงค์ขององค์กร

2. จริยธรรมและคุณธรรมของคนในองค์กร (Ethics Integrity of People) โดยผู้บริหารระดับสูงจะต้องปฏิบัติเป็นตัวอย่างก่อน เพื่อไม่ให้มีการทะเลาะในระดัปล่าง และให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกันโดยตลาด ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมนี้เป็นนามธรรมที่จับต้องไม่ได้แต่ก็มีพลังอำนาจสูงที่สุด

3. ความสามารถและภูมิปัญญา (Competence and Wisdom) หมายถึง จิตความสามารถของคนในองค์กรที่จะนำความรู้ (Knowledge) มาสร้างทักษะ (Skill) จนเกิดความชำนาญที่เพียงพอ (Proficiency) และนำไปสู่ความเชี่ยวชาญ (Expertise) ซึ่งต้องเน้นตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง คือ

กรรมการบริหารของบริษัท ฝ่ายบริหาร ฝ่ายจัดการ เพื่อให้มีทิศทางไปในแนวเดียวกันทั้งองค์กร การดำเนินธุรกิจอย่างมีบริษัทภิบาลนั้น องค์กรต้องดำเนินงานอย่างยุติธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียกับองค์กรทุกฝ่าย ประกอบด้วย

1. เจ้าของกิจการ หมายถึง ผู้ที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในการผลิตสินค้าหรือบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยมุ่งหวังผลกำไร ซึ่งต้องใช้ทั้งทรัพยากรวัสดุ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรข้อมูล ในการดำเนินธุรกิจ

2. สังคมโดยรวม เนื่องด้วยกระบวนการผลิตและการบริการของบริษัทภิบาล มีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม เช่น การผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายต้องมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชุมชนบริเวณรอบ ๆ

3. ลูกจ้างและพนักงานบริษัท ระบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของบริษัทภิบาลเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลถึงความสงบสุขทางสังคม เริ่มตั้งแต่การสรรหาพนักงานเข้ามาทำงาน โดยต้องคัดเลือกพนักงานด้วยการใช้ระบบคุณธรรมในการคัดเลือก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงขั้นตอนการบรรจุ เลื่อนตำแหน่ง การฝึกอบรม และการพัฒนาฝีมือ เพื่อให้พนักงานแต่ละระดับชั้น มีคุณภาพการทำงานที่สูงขึ้น และเมื่อองค์กรมีกำไรสูงควรแบ่งปันผลกำไรให้เป็นกรณีพิเศษ และจัดสวัสดิการที่จำเป็นให้เป็นการตอบแทนด้วย

4. ลูกค้าและคู่ค้าอื่น ๆ องค์กรธุรกิจจะเจริญก้าวหน้าได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากลูกค้า โดยการซื้อสินค้าหรือใช้บริการขององค์กร ดังนั้นการที่ผลิตสินค้าจำหน่ายจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหลัก สินค้านั้นต้องมีคุณภาพดี และราคายุติธรรม และนอกจากนี้ ต้องไม่หลอกลวงลูกค้าด้วย

บริษัทภิบาลที่ดีจะก่อเกิดประโยชน์ต่อองค์กรธุรกิจ อย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

1. เพิ่มศักยภาพการสร้างสมรรถนะการแข่งขันแก่องค์กรทั้งระดับประเทศและระดับโลก
2. เพิ่มโอกาสการเข้าสู่ตลาดทุนของโลก
3. เพิ่มโอกาสเสาะหาพันธมิตรทางธุรกิจได้ง่ายขึ้นเป็นพันธมิตรที่มีบริษัทภิบาลที่ดีด้วยเช่นกัน

ทฤษฎีความชอบธรรมหรือทฤษฎีชอบด้วยกฎหมาย

Legitimacy Theory ของ Suchman (1995) กล่าวว่า ลักษณะหรือการกระทำที่จะสร้างความพอใจนั้น จะต้องอยู่ภายใต้การกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

Cornier and Gordon (2001) กล่าวว่า องค์กรนั้นมีสัญญาหรือข้อตกลงกับสังคม ซึ่ง องค์กรต้องดำเนินการให้สำเร็จโดยวิธีการที่ชอบด้วยกฎหมาย อันจะนำมาซึ่งความสอดคล้องและความเข้าใจกันระหว่างองค์กรและสังคม นอกจากนี้ ทฤษฎีดังกล่าวยังได้มีการชี้แนะในสิ่งที่องค์กรสามารถปฏิบัติเพื่อให้การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรนั้นชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการรักษาไว้ซึ่งถูกต้องตามกฎหมาย ได้แก่

1. องค์กรต้องปรับผลลัพธ์ เป้าหมาย วิธีการในการปฏิบัติให้สอดคล้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย
2. องค์กรต้องมีการติดตามข่าวสารในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคม เพื่อให้วิธีการปฏิบัติ ผลที่จะได้รับ และมูลค่าขององค์กรสอดคล้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย
3. องค์กรต้องพยายามสื่อสารและแสดงให้สังคมได้เห็นถึงสัญลักษณ์ คุณค่า หรือ ประเพณีขององค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ดังนั้น องค์กรที่ต้องการอยู่รอดต่อไปในสังคม ก็จะมีการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยสมัครใจ และจะต้องกระทำให้อุบัติถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อพิสูจน์ให้สังคมเห็นว่าองค์กรเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อจะเป็นหลักประกันว่าองค์กรจะอยู่รอดต่อไปในสังคม (Guthrie & Parder, 1989)

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมือง

Political Economy Theory โดย Williams (1999) อธิบายว่า ทฤษฎีนี้ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของสัญญาทางสังคม (Social Contract) ซึ่งความรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ เป็นการมองในประเด็นของความชอบธรรมในการดำเนินธุรกิจที่เชื่อว่า อำนาจในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลขององค์กรนั้น ไม่ได้เกิดจากความต้องการขององค์กร แต่ที่จริงอำนาจและสิทธิเหล่านั้น ได้มาจากการยอมรับของสังคม ที่จะเป็นผู้พิจารณาว่าการดำเนินธุรกิจขององค์กรตรงตามความคาดหวังของสังคมโดยรวมหรือไม่ โดยเมื่อใดที่สังคมเห็นว่ากรกระทำขององค์กรไม่ชอบด้วยประการทั้งปวงแล้ว สังคมก็จะไม่ให้การสนับสนุน ดังนั้นความอยู่รอดหรือความเจริญเติบโตขององค์กรจึงขึ้นอยู่กับกรกระทำขององค์กรว่าตรงตามความคาดหวังของสังคมหรือไม่เพียงใด จึงเปรียบเสมือนกับการบอกถึงความตระหนักและการเกี่ยวข้องของสังคมกับองค์กรที่ต้องมีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจว่าการกระทำของตนเองเป็นที่ยอมรับและตรงตามความคาดหวังของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น และขยายขอบเขตออกไปในวงกว้างอยู่ตลอดเวลา

Guthrie and Parker (1989) ได้สนับสนุนความคิดเห็นนี้และได้แสดงให้เห็นว่า ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองมีความสำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง สำหรับการอธิบายวิถีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความสมัครใจในการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเพื่อลดแรงกดดันจากสังคมภายนอก

ทฤษฎีการส่งสัญญาณ

Signaling Theory ของ Spence (1973) กล่าวว่า ผู้ที่มีข้อมูล (Information) มากกว่าหรือดีกว่าจะพยายามส่งสัญญาณข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดช่องว่างของข้อมูลข่าวสาร (Information Gap) ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้น และส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายตามมา

Naser (1998) สนับสนุนทฤษฎีนี้ โดยกล่าวว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีแนวโน้มที่จะมีการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก เนื่องจากบริษัทที่มีขนาดใหญ่มีทรัพยากรและความพร้อมมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณให้ผู้รับข้อมูลเห็นว่าบริษัทมีความสามารถในการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นบริษัทที่มีความน่าเชื่อถือ

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย

Stakeholder Theory ของ Freeman (1984) อธิบายว่า ผู้มีส่วนได้เสียถือเป็นตัวแทนที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญขององค์กร โดยองค์กรหนึ่ง ๆ จะมีผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมาก ซึ่งอาจจะประกอบด้วย พนักงาน ชุมชน สังคม รัฐบาล ลูกค้า หรือแม้กระทั่งผู้ขาย คู่แข่งขัน รัฐบาล ท้องถิ่น กลุ่มอุตสาหกรรม หรือรัฐบาลต่างประเทศ เป็นต้น

แนวคิดตามทฤษฎีนี้มุ่งไปขังนโยบายขององค์กรที่สร้างผลกระทบให้เกิดกับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับองค์กร โดยองค์กรมีภาระรับผิดชอบที่จะต้องคำนึงและตอบสนองความต้องการให้กับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย หรืออีกนัยหนึ่ง แนวคิดนี้เป็นเรื่องของการจัดการผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Management) ขององค์กร โดยพิจารณาถึงความต้องการ (Need) ความสนใจ (Interest) และผลกระทบ (Effect) ที่เกิดขึ้นจากนโยบายและการดำเนินงานขององค์กร เพราะการที่องค์กรจะสามารถดำรงอยู่ มีความเจริญก้าวหน้า หรือล่มสลายไป ถือเป็นความชอบธรรมของผู้ที่ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรซึ่งเป็นผู้กำหนดเอง (Freeman, Wicks & Parmar, 2004)

ทฤษฎีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคม

ทฤษฎีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมนี้จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการตอบสนองของสังคม โดยมีการตรวจสอบถึงความสัมพันธ์ของภาระหน้าที่ของทั้งองค์กรและสังคมที่มีการปฏิบัติต่อกัน องค์กรมีการปฏิบัติงานในสังคม ดังนั้นองค์กรต้องคืนประโยชน์สู่สังคมโดยส่งต่อความมั่งคั่งให้กับสังคมตามความต้องการที่สังคมมีการคาดหวังว่าจะได้รับการตอบสนองจากองค์กร ถ้าองค์กรมีการปฏิบัติตามก็จะทำให้องค์กรได้รับการยอมรับ และยกย่องจากสังคมซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ล้ำค่าอย่างหนึ่งขององค์กรที่ไม่สามารถประเมินมูลค่าได้

ทฤษฎีมูลค่าของผู้ถือหุ้น

ทฤษฎีมูลค่าของผู้ถือหุ้นเป็นทฤษฎีที่เน้นไปที่ความรับผิดชอบหลักขององค์กรในการที่จะสร้างผลกำไรให้กับผู้ถือหุ้นไปพร้อม ๆ กับการเพิ่มมูลค่าหุ้นให้องค์กร และสำหรับการแสดงกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรสำหรับทฤษฎีนี้แล้วไม่ได้ให้ความสำคัญเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ แม้ไม่มีการโต้แย้งถึงทฤษฎีนี้เกี่ยวกับการเน้นไปที่การสร้างความเห็นไว้ว่าการสร้างความมั่งคั่งก็เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรนั่นเอง

บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความที่เกี่ยวข้อง

Porter and Van der Line (1995) กล่าวว่าไว้ว่าการที่บริษัทได้ให้ความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมรวมถึงทางการปกป้องสิ่งแวดล้อม จะทำให้การดำเนินงานกิจการดีขึ้น โดยมี 3 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้เกิดการประหยัดต้นทุน เนื่องจากในการทำ CSR ทางด้านธุรกิจ โดยทั่ว ๆ ไป จะมองว่าเป็นต้นทุนแต่ในความเป็นจริงแล้วผลตอบแทนที่ได้มา คือชื่อเสียงและภาพพจน์ของบริษัท จึงช่วยเพิ่มโอกาสในการได้มาซึ่งรายได้และได้มาซึ่งการทำกำไร รวมถึงภาพลักษณ์ที่จะนำไปสู่ผู้มีส่วนได้เสียและยังทำให้เกิดการลดค่าใช้จ่ายจากการประหยัดพลังงานหรือในการใช้พลังงานทดแทนด้วย แต่ในทางกลับกันหากบริษัทไม่มีการคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อาจเกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นแทน เช่น ในกรณีธุรกิจทำให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม อาจเกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นแทน เช่น ในกรณีธุรกิจทำให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมหรือประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธุรกิจนั้นต้องมีการจ่ายค่าใช้จายมากกว่าการป้องกันตั้งแต่แรกเริ่ม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551) กล่าวว่า แรงผลักดันในการทำ CSR ในประเทศไทย แรงผลักดันในการทำ CSR ในประเทศไทย เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสังคมและธุรกิจในปัจจุบัน กลายเป็นสิ่งที่ยากที่จะแยกจากกัน เนื่องจากธุรกิจต้องพึ่งพาและมีส่วนผลักดันในการพัฒนาสังคม ในขณะที่เดียวกันนั้นสังคมก็ต้องพึ่งพาธุรกิจในหลายด้านเช่นกัน ดังนั้น ความตื่นตัวในการดำเนินงานนั้น ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจมีแรงผลักดัน หลายด้านจากทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ผลักดันให้บริษัทในประเทศไทยจำเป็นต้องนำแนวคิด CSR ดำเนินการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ไพบุลย์ เสรีวิวัฒนา (2554) ในปัจจุบันนี้ความสำเร็จทางธุรกิจไม่ได้วัดหรือประเมินผลเพียงแค่ผลประกอบการ ตัวเลขทางการเงิน ความพึงพอใจของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น หรือพนักงาน เท่านั้น ดังนั้น ความก้าวหน้าของธุรกิจที่จะเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต ความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรจึงได้ให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องของ ความรับผิดชอบต่อสังคมที่มากขึ้น

ความสัมพันธ์ในการทำ CSR

Poter and Kramer (2006) เสนอว่าสาเหตุหลักที่ทำให้กิจกรรม CSR ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากองค์กรยังขาดความเข้าใจระหว่างความสัมพันธ์ของสังคมกับองค์กร โดยองค์กรมักเข้าใจผิดว่าการทำกิจกรรม CSR จะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายขององค์กร เพื่อให้สังคมได้รับประโยชน์แต่เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นการกำหนดกิจกรรม CSR ขององค์กรต่าง ๆ จึงไม่ได้มุ่งประโยชน์ให้กับองค์กรไปพร้อม ๆ กับสังคมในเวลาเดียวกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสังคมและองค์กรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด คือทั้งสังคมและองค์กรต่างก็ต้องพึ่งพาอาศัยกันอยู่ตลอดเวลา องค์กรจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนจากสังคมที่มีมาตรฐานคุณภาพชีวิตของคนในสังคมที่ดี เช่น การได้รับการศึกษาที่ได้มาตรฐาน การมีระบบสาธารณสุขที่ดี รวมไปถึงการใช้โอกาสเท่าเทียมกันแก่สมาชิกในชุมชน ซึ่งการที่คนในสังคมได้รับการสนับสนุนที่ดีย่อมส่งผลต่อองค์กรที่จะได้รับแรงงานเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในการทำงานให้องค์กร ซึ่งจะส่งผลดีต่อองค์กรได้ในระยะยาว เนื่องจากการที่องค์กรมีบุคลากรที่มีมาตรฐานจะช่วยให้องค์กรลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดในการทำงานที่จะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามมา ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานขององค์กรลดลงได้ ส่งผลต่อการเพิ่มแรงจูงใจในการลงทุนที่จะพัฒนานวัตกรรมดังกล่าวเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกในสังคมให้สูงขึ้น และเมื่อบุคคลเหล่านี้มีอำนาจทางเศรษฐกิจและกำลังซื้อสูงขึ้นก็จะทำให้ปริมาณความต้องการบริโภคสูงขึ้น องค์กรก็จะสามารถสร้างผลประกอบที่ดีตามขึ้นไปด้วย

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

Waddock and Graves (1997) ได้มีการศึกษาความสัมพันธ์รวมถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่าง CSR และผลการดำเนินงานด้านการเงิน โดยศึกษาบริษัทที่อยู่ใน S&P 500 จะมีการประเมินและให้คะแนนจากการดำเนินงานทางด้านสังคม โดยวัดคุณสมบัติในการดำเนินงานทางด้านสังคม 8 ข้อ ซึ่งจะมีข้อมูลทางด้านการเงินในปี 1989 และข้อมูลการดำเนินงานทางด้านสังคมในปี 1990 และในปี 1991 พบว่า ระดับของการทำกิจกรรมด้านสังคมขององค์กรขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานด้านการเงิน แสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานด้านการเงินขององค์กรดี องค์กรก็มีการทำกิจกรรมด้านสังคมขององค์กรเพิ่มมากขึ้นไปด้วย มีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานทางด้านสังคมนั้น ส่งผลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานดีขึ้น แต่จะส่งผลในระยะยาวมากกว่า ที่จะวัดผลในแค่ช่วงเวลาสั้น ๆ เพราะจากการที่บริษัทมีการจัดการที่ดี มีการดำเนินงานด้านสังคม รวมถึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมจะส่งผลให้ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียดีขึ้น (Freeman, 1984 อ้างถึงใน ธนกร กรทองทวีลาภ, 2553)

Tsoutsoua (2004) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจกับผลการดำเนินงานด้านการเงินของกลุ่มบริษัทในดัชนี S&P 500 จากข้อมูลช่วงปี ค.ศ.1996-2000 ด้วยวิธีการวิจัยเชิงประจักษ์ เพื่อศึกษาลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจกับผลการดำเนินงานด้านการเงิน โดยใช้ KLD Scoring และการจัดเข้าในดัชนี Domini 400 Social เป็นตัวชี้วัดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานด้านการเงิน ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) และอัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (Return on Sale: ROS) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานด้านการเงินมีทิศทางดีส่งผลให้องค์กรมีความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในระดับที่ดีขึ้นด้วย

งานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

ศุภันษา ห้วยผัด (2550) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนของการมีกรรมการที่เป็นเครือญาติ ระดับการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของกรรมการอิสระ และการรวมตำแหน่งของประธานกรรมการกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และนำขนาดของกิจการ ผลการดำเนินงาน และประเภทอุตสาหกรรม

เข้ามาเป็นตัวแปรควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2548 จำนวน 80 บริษัท จากทุกกลุ่มอุตสาหกรรม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ด้วยกระดาษทำการที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ สรุปเป็นแบบสอบถาม เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม 5 ด้าน คือ 1. ด้านสิ่งแวดล้อม 2. ด้านพนักงาน 3. ด้านชุมชนและสังคม 4. ผลิตภัณฑ์และบริการ 5. สิทธิของผู้ถือหุ้น ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์สถิติขั้นพื้นฐาน พบว่าบริษัทในกลุ่มทรัพยากรเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ตามลำดับ บริษัทที่จดทะเบียนส่วนใหญ่ไม่มีกรรมการที่เป็นเครือญาติอยู่ในคณะกรรมการบริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการครบถ้วนมากที่สุด คือ กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการเปิดเผยข้อมูลครบถ้วนน้อยที่สุดคือ กลุ่มบริการ เรื่องสัดส่วนของกรรมการอิสระ นอกจากนี้ยังพบว่าบริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีกรรมการอิสระจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบริษัทจดทะเบียนที่มีประโยชน์กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการผู้จัดการใหญ่มีจำนวนร้อยละ 91.25 กลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่มีการควบคุมตำแหน่งเลข คือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มทรัพยากร

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า สัดส่วนของระดับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ส่วนตัวแปรอื่น ประกอบด้วย สัดส่วนของกรรมการที่เป็นเครือญาติ สัดส่วนของกรรมการอิสระ และการรวมตำแหน่งของประธานกรรมการ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรควบคุม พบว่า ขนาดบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังพบว่าผลการดำเนินงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

ชลินทร รุ่งจำ (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมกับองค์ประกอบของคณะกรรมการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และขนาดของบริษัท ในกลุ่ม SET 100 ประจำปี 2549

วิธีการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปีและแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบประเมินผลในการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ เพื่อให้คะแนนและนับจำนวนบรรทัด โดยคะแนนที่ได้ตามแบบประเมินผลการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมตาม 7 ประเด็นหลัก ของร่างมาตรฐานสากลว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000) ซึ่งได้แก่ ประเด็นที่ 1 ธรรมชาติขององค์กร ประเด็นที่ 2 สิทธิมนุษยชน ประเด็นที่ 3 ข้อปฏิบัติด้านแรงงาน ประเด็นที่ 4 สิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ 5 การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม ประเด็นที่ 6 ประเด็นด้านผู้บริโภค และประเด็นที่ 7 การมีส่วนร่วมในชุมชน ว่ามีการรายงาน หรือไม่มีการรายงาน และองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย 1. ร้อยละของคณะกรรมการอิสระต่อคณะกรรมการทั้งหมด 2. การรวมหรือแยกตำแหน่งระหว่างประธานกรรมการกับกรรมการผู้จัดการ และขนาดของบริษัท 1. วัดจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด 2. มูลค่าสินทรัพย์รวม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบประเมินผล กระจายทำการเก็บข้อมูล และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าสถิติอีตัสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนมีคะแนนตามแบบประเมินผลการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเฉลี่ย 14 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41 และมีจำนวนบรรทัดการรายงานโดยเฉลี่ย 432 บรรทัด โดยประเด็นที่ 1 ธรรมชาติขององค์กร มีคะแนนมากที่สุดคือ ร้อยละ 81 แต่ประเด็นที่ 2 สิทธิมนุษยชน และประเด็นที่ 5 การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม มีคะแนนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4 และร้อยละ 23 และพบว่าสัดส่วนของกรรมการอิสระต่อคณะกรรมการทั้งหมด โดยเฉลี่ยร้อยละ 37 และมีการแยกตำแหน่งระหว่างประธานกรรมการกับกรรมการผู้มีอัตรา ร้อยละ 92 นอกจากนี้ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างร้อยละของกรรมการอิสระต่อคณะกรรมการทั้งหมดและขนาดของบริษัทซึ่งวัดจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด และมูลค่าสินทรัพย์รวมกับคะแนนตามแบบประเมินผลและจำนวนบรรทัดการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ร้อยละของกรรมการอิสระต่อคณะกรรมการทั้งหมด และขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์กับคะแนนตามแบบประเมินผลและจำนวนบรรทัดที่รายงาน ที่ระดับ 0.05 และ 0.01 แต่ไม่พบความสัมพันธ์กับการรวมหรือแยกตำแหน่งระหว่างประธานกับกรรมการผู้จัดการ

พงศ์ศรันย์ พลศรีเลิศ (2552) ได้ศึกษาสำรวจพฤติกรรมทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย ในปี 2550 พบว่า บริษัทที่มีผลประกอบการดีร้อยละ 75 จัดอยู่ในกลุ่มบริษัทที่คืนกำไรสู่สังคมและสิ่งแวดล้อม

ลัดดา นามดิษฐ์ (2552) ศึกษาเชิงสำรวจระดับการปฏิบัติการใช้ CSR ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550

วิธีการศึกษาข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเก็บข้อมูลจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปี ในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 442 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประเภทอุตสาหกรรม โดยแบ่งเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี และขนาดขององค์กร แบ่งออกเป็น บริษัทที่มีขนาดเล็ก และกลุ่มบริษัทที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งพิจารณาขนาดของบริษัทจากสินทรัพย์รวม โดยแบ่งสัดส่วนสินทรัพย์รวมจากค่ามัธยฐาน คือ บริษัทที่มีสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่ามัธยฐาน เป็นกลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก และบริษัทที่มีสินทรัพย์รวม สูงกว่าค่ามัธยฐาน เป็นกลุ่มบริษัทที่มีขนาดใหญ่ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการปฏิบัติการใช้ CSR (ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ) ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านชุมชน ด้านรัฐบาล ด้านพนักงาน และด้านผลิตภัณฑ์และบริการ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ แล้วให้ค่าเป็นคะแนน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นลักษณะทั่วไปจากการสำรวจการปฏิบัติการใช้ CSR ของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม แหล่งข้อมูลที่น่ามาศึกษา ได้มีการปฏิบัติการใช้ CSR หรือไม่ ลักษณะการปฏิบัติการใช้ CSR ในระดับใดเป็นอย่างไร และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าสถิติพื้นฐาน เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงอนุมาน เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างประเภทอุตสาหกรรมและขนาดของบริษัทกับระดับการปฏิบัติการใช้ CSR โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มอุตสาหกรรมของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Sample t-Test) และสถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 2 ค่าขึ้นไป

ผลการศึกษาพบว่าระดับการปฏิบัติการใช้ CSR ในกลุ่มอุตสาหกรรมแต่ละประเภท พบว่าอุตสาหกรรมที่ใช้การปฏิบัติการใช้ CSR มากที่สุด คือ กลุ่มทรัพยากร รองลงมา คือกลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง ประเภทของความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทมีระดับการปฏิบัติการใช้ CSR มากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพนักงาน ด้านชุมชน ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ และด้านรัฐบาล ส่วนขนาดของบริษัท ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีระดับการใช้ CSR มากกว่ากลุ่มบริษัทที่มีขนาดเล็ก และประเภทอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความแตกต่างกันมี

ความแตกต่างระดับการปฏิบัติการใช้ CSR ที่แตกต่างกัน

เมธาวิ รักษาสุข (2554) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการวัดมูลค่าองค์กร โดยใช้มูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ย และมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม โดยการศึกษาจากการเก็บข้อมูลปฐมภูมิแบบการสำรวจ โดยการแจกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของพนักงานในองค์กรเกี่ยวกับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรมีความความสัมพันธ์กับมูลค่าขององค์กรหรือไม่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการปฏิบัติงานของพนักงานขององค์กร (ตัวแปรต้น) และเก็บจากข้อมูลทุติยภูมิ ระหว่างปี 2551- 2552 สำหรับตัวแปรตาม มูลค่าขององค์กร วัดจากมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ย เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดมูลค่าที่ได้จากการใช้สินทรัพย์ขององค์กร และมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม เป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการวัดสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นมาจากมูลค่าทางการตลาดขององค์กร และตัวแปรควบคุม คือ โครงสร้างเงินทุน วัดจาก อัตราส่วนทางการเงิน หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ หนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และขนาดขององค์กร วัดจากยอดขาย และ มูลค่าทางการตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น ในการวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ ผลการศึกษาพบว่า การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านของการปฏิบัติงานต่อพนักงานมีความสัมพันธ์กับมูลค่าขององค์กร ที่วัดจากมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ย และมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถ้าองค์กรมีการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้านพนักงาน ย่อมส่งผลให้มุมมองภายนอก ไม่ว่าจะป็นนักลงทุนหรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรถึงเห็นถึงศักยภาพในการดำเนินงานขององค์กรได้ต่อไปในระยะยาวซึ่งจะส่งผลให้มูลค่าหุ้นขององค์กรเพิ่มขึ้น ผลที่ตามมาคือมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ยขององค์กรเพิ่มมากขึ้นด้วย สำหรับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าองค์กรที่วัดจากมูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ยและมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม

ชนกร กรทองทวีลาภ (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการปฏิบัติงานทางการเงิน โดยวัดค่าจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2552 -2553 โดยศึกษาจากการเก็บข้อมูลปฐมภูมิซึ่งวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยแจกแบบสอบถามโดยตรงและสอบถามทางอินเทอร์เน็ตไปยังกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา ทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งหมด 9 อุตสาหกรรม คือ อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคและบริโภค อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน สินค้าอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อุตสาหกรรมทรัพยากร อุตสาหกรรมบริการ และ อุตสาหกรรมเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 522 บริษัท ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมกับการปฏิบัติงานทางการเงิน 2 ตัวแปร คือ 1. ด้านนโยบาย ประกอบด้วย ระบบทางด้านความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน ระบบสำหรับการสร้างและรักษาความปลอดภัยในงาน คุณภาพของนโยบายทางด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รายงานทางด้านสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติต่อชุมชน โดยรอบขององค์กร 2 ด้านการจ้างงาน ประกอบด้วย ระบบการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน นโยบายการให้โอกาสที่เท่าเทียมกัน ระบบความสัมพันธ์อันดีกับพนักงาน การให้คะแนน โดยใช้มาตรวัดแบบไลเคอร์ท์ แต่ละคำถามมีคำตอบเป็นตัวเลือก 5 ระดับ ส่วนที่ 2 คำถามข้อมูลส่วนตัว ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน และลักษณะของอุตสาหกรรมที่ทำงาน และมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมา 140 บริษัทของกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลทฤษฎีในส่วนของการปฏิบัติการทางการเงิน โดยคำนวณข้อมูลทางการเงินบัญชี คือ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ในงบการเงินที่มีการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2552-2553 และการวิเคราะห์ผลของข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมีการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในเรื่องของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % เนื่องจากอัตราส่วนนี้มุ่งเน้นไปที่การวัดอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ขององค์กรซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดผลทางการเงิน ดังนั้น หากองค์กรมีการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องของนโยบายอย่างสม่ำเสมอจนเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลภายนอกองค์กร ย่อมส่งผลให้มุมมองที่คนภายนอกมองมายังองค์กรเป็นไปในทิศทางบวก แต่ปัจจัยด้าน การจ้างงาน ไม่พบความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และสำหรับปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเรื่องของนโยบายและการจ้างงาน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

สรุปแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ผู้วิจัยพบว่า กระแส CSR เริ่มมีบทบาทมากขึ้น เป็นผลทำให้องค์กรได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึง การดำเนินงาน CSR มากขึ้น เนื่องจากแรงผลักดันหลายด้านจากทั้งภายในและภายนอกจากแรงผลักดันที่มากขึ้น ทำให้บริษัทในไทย ต้องนำแนวคิด CSR มาดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินธุรกิจเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น ความรับผิดชอบต่อสังคม จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรจึงได้ให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม และจากผลงานวิจัยในอดีตนั้น ได้มีการศึกษาเชิงสำรวจข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลการดำเนินงานทางด้านสังคม ซึ่งพบว่า ระดับของการทำกิจกรรมด้านสังคมขององค์กรขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานด้านการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ดี จะมีให้ระดับการดำเนินงานด้าน CSR ดีด้วยเช่นกัน จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาการเติบโตระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในสถานการณ์ปัจจุบัน คือในปี 2554 ซึ่งเป็นปีที่มีการเปิดเผยข้อมูลล่าสุด รวมถึงศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานด้าน CSR ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ประกอบด้วยปัจจัยด้านความสามารถในการทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรม

3 4 7 7 0 4

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการสำรวจและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) มีวิธีการและข้อมูลทั้งหมดที่นำมา ใช้ศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิโดยการเก็บรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ตัวแปรและการวัดค่า
4. การทดสอบสมมติฐาน
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงสำรวจระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2549 จำนวน 532 บริษัท และปี 2554 จำนวน 599 บริษัท รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 1,131 ปีบริษัท ซึ่งมีกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมดจำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Specific Sampling) ในปี พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2554 ทั้งนี้ไม่รวมถึงกลุ่มธุรกิจขนาดกลาง MAI Industry เพราะขนาดของธุรกิจมีความแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างชัดเจน และบริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน บริษัทกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีข้อมูลเพียงพอในการสำรวจ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จะต้องเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. บริษัทที่มีข้อมูลรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูล (แบบ56-1) ครบถ้วนเพื่อเพียงพอต่อการสำรวจข้อมูล ทั้งนี้ไม่รวมบริษัทที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยการจดทะเบียนระหว่างปี

2. กลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 8 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 852 บริษัท ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3-1 การคัดเลือกตัวอย่างของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือก	จำนวนบริษัท ปี 2549	จำนวนบริษัท ปี 2554
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	532	599
หัก บริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน	-27	-21
หัก บริษัทในกลุ่ม Mai Industry	-43	-82
หัก กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์	-13	-41
หัก บริษัทที่เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน	-34	-18
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	415	437

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความก้าวหน้าของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เปิดเผยต่อสาธารณชน ปี พ.ศ. 2549 และ พ.ศ. 2554 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. ข้อมูลในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม รายงานความยั่งยืน ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จากเว็บไซต์ (www.sec.or.th) เว็บไซต์สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (www.csri.or.th) เว็บไซต์ของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง เพื่อรวบรวมข้อมูลระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และสัดส่วนการถือหุ้น 5 อันดับแรก

2. ข้อมูลสถิติอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของกิจการ มูลค่าจากสินทรัพย์รวม เก็บรวบรวมข้อมูล จากฐานข้อมูลออนไลน์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ข้อมูลสถิติอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของกิจการ วัดค่าจากสินทรัพย์รวม เก็บรวบรวมข้อมูล จากฐานข้อมูลออนไลน์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปรและการวัดค่า

ในการทดสอบความแตกต่างระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ดังนี้

1. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่นำวิธีการทางปริมาณมาใช้โดยวิธีการแจกแจงการนับเพื่อหาความถี่ในประเด็นที่ศึกษา ใช้เกณฑ์การแจกแจงนับโดยใช้จำนวนกิจกรรม ไม่มีคะแนนเต็ม ซึ่งเป็นการนับกิจกรรมที่อยู่ในข้อมูลที่พิจารณา โดยใช้เครื่องมือกระดาษทำการเก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการคำนวณหาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อใช้คำนวณหาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ตามวิธีการในงานวิจัยของ สัตดา นามคิษฐ์ (2552) นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา และคณะ (2547) โดยการนับหัวเรื่อง และรายละเอียดของเรื่อง โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1.1 การเก็บข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม (ด้านพนักงาน) โดยกำหนดให้ค่าคะแนน กิจกรรมละ 1 คะแนน

1.1.1 จัดให้มีระบบการทำงานที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและสุขอนามัยในสถานที่ทำงานอย่างเหมาะสม เช่น การป้องกันมลพิษที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน การจัดให้มีสถานที่ทำงานที่สะอาดเพื่อความปลอดภัยจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้นทั้งอุบัติเหตุและโรคภัย

1.1.2 พัฒนาพนักงานเพื่อฝึกฝนทักษะและเพิ่มพูนศักยภาพ โดยเปิดโอกาสให้พนักงานมีการเรียนรู้ และเลื่อนตำแหน่งเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม

1.1.3 มีการจ้างงานที่เป็นธรรมสำหรับพนักงาน และให้พนักงานได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมตามศักยภาพ

1.1.4 จัดให้มีการดูแลในเรื่องสวัสดิการแก่พนักงานตามสมควร

1.1.5 มีการรายงานต้นทุนของกิจกรรม ให้ค่าคะแนนรายงานต่อกิจกรรม

1.2 การเก็บข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม (ด้านชุมชน/สังคม) โดยกำหนดให้ค่าคะแนน กิจกรรมละ 1 คะแนน

- 1.2.1 มีการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอาสาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน และสังคม
- 1.2.2 ร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนและสังคมให้น่าอยู่
- 1.2.3 สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน เช่น ด้านกีฬา ด้านการศึกษา การบริจาคเพื่อสาธารณะ ด้านศิลปวัฒนธรรม
- 1.2.3 มีการรายงานเกี่ยวกับต้นทุนของกิจกรรม ให้ค่าคะแนนรายงานต่อกิจกรรม
- 1.3 การเก็บข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม (ด้านสิ่งแวดล้อม) โดยกำหนดให้ค่าคะแนน กิจกรรมละ 1 คะแนน
- 1.3.1 มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรฐาน ISO 14001
- 1.3.2 มีการดำเนินการ โดยการคำนึงถึงการลดปริมาณและการบำบัดมลพิษก่อนปล่อยสู่ธรรมชาติ
- 1.3.3 มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีมาตรการประหยัดพลังงาน และมีการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่
- 1.3.4 มีการรายงานเกี่ยวกับต้นทุนของกิจกรรม
- 1.4 รางวัล CSR Award สำหรับบริษัทที่ได้รับรางวัล โดยกำหนดให้ค่าคะแนน กิจกรรมละ 2 คะแนน
2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย
- 2.1 ความสามารถในการทำกำไร วัดค่าจาก อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ คำนวณจากกำไรสุทธิหารด้วย สินทรัพย์รวม ซึ่งการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยนี้ โดยเก็บจากรายงานฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน อัตราส่วนทางการเงิน ที่มีการคำนวณอัตราส่วนไว้เรียบร้อยแล้ว ในรายงานประจำปี แบบแสดงรายการ (56-1)
- 2.2 ขนาดของกิจการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินของบริษัท และคำนวณโดยใช้ค่าลอการิทึมธรรมชาติของสินทรัพย์รวม
- 2.3 โครงสร้างผู้ถือหุ้น วัดค่าจากการกระจุกตัวสัดส่วนการถือหุ้น 5 อันดับแรก โดยการคำนวณจาก จำนวนผู้ถือหุ้นสูงสุด 5 รายแรกหารด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ซึ่งการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยครั้งนี้ โดยเก็บรายงานประจำปี แบบแสดงรายการ (56-1) ในโครงสร้างผู้ถือหุ้น ที่มีการคำนวณสัดส่วนไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัย จึงนำผู้ถือหุ้นสูงสุด 5 อันดับแรก มาคำนวณรวมกัน

2.4 ประเภทอุตสาหกรรม ใช้ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร วิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มธุรกิจการเงิน วิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงินและเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มทรัพยากร วิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มทรัพยากรและเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มเทคโนโลยี วิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มเทคโนโลยี และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มบริการ วิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มบริการและ เท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมวิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและ เท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค วิธีที่ใช้ในการวัดค่าใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ 8 โดยการ ใช้ตัวแปรเทียมเท่ากับ 0

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดตัวแบบสมการถดถอยเชิงพหุ ได้ดังนี้

$$\text{CSR Score}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{ROA}_{it} + \beta_2 (\text{LogTA})_{it} + \beta_3 \text{OWNER}_{it} + \beta_4 \text{Ind}(1)_{it} + \beta_5 \text{Ind}(2)_{it} + \beta_6 \text{Ind}(3)_{it} + \beta_7 \text{Ind}(4)_{it} + \beta_8 \text{Ind}(5)_{it} + \beta_9 \text{Ind}(6)_{it} + \beta_{10} \text{Ind}(7)_{it} + \varepsilon_{it}$$

โดยที่

- CSR Score_{it} = ระดับการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (CSR) ของบริษัทที่ i ณ เวลาที่ t
- ROA_{it} = อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ของบริษัทที่ i เวลาที่ t โดยคำนวณจากกำไรสุทธิ / สินทรัพย์รวม
- LogTA_{it} = ค่าลอการิทึมของสินทรัพย์รวมของบริษัท i ณ เวลาที่ t
- OWNER_{it} = สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้น 5 รายแรกของบริษัท i ณ เวลาที่ t

$Ind(1)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ใน กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
$Ind(2)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม ธุรกิจการเงิน และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ใน กลุ่มอุตสาหกรรม อื่น
$Ind(3)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม ทรัพยากร และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
$Ind(4)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม เทคโนโลยี และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
$Ind(5)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม บริการและเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
$Ind(6)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม สินค้าอุตสาหกรรม และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่ม อุตสาหกรรมอื่น
$Ind(7)_{it}$	= ใช้ตัวแปรเทียม เท่ากับ 1 เมื่อบริษัท i ณ เวลาที่ t อยู่ในกลุ่ม สินค้าอุปโภคบริโภค และเท่ากับ 0 เมื่อบริษัทอยู่ในกลุ่ม อุตสาหกรรมอื่น
E_{it}	= ค่าความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของบริษัท i ณ เวลา t

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานงานวิจัย โดยผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อ การวิจัยในครั้งนี้คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งจะแสดงด้วยค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สรุปลผล

2. สถิติเชิงอนุมาน

2.1 สถิติการทดสอบความแตกต่างระดับคะแนนการดำเนินงานความ รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยการใช้ t-Test

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ

การทดสอบสมมติฐาน

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งการหาความแตกต่างระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร สถิติที่ใช้ในการทดสอบเป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-Test และการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม สถิติที่ใช้ในการทดสอบเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ โดยสมมติฐานงานวิจัย มีดังนี้

สมมติฐานงานวิจัยข้อ 1 เป็นการทดสอบความก้าวหน้าระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

H_1 : ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2549

จากสมมติฐานการวิจัยข้างต้น นำมาเขียนในรูปของสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

$$H_0: \text{CSR Score}_{54} \leq \text{CSR Score}_{49}$$

$$H_1: \text{CSR Score}_{54} > \text{CSR Score}_{49}$$

สมมติฐานงานวิจัยข้อ 2 เป็นการทดสอบปัจจัยด้านความสามารถในการทำกำไร กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

H_2 : อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สมมติฐานงานวิจัยข้อ 3 เป็นการทดสอบปัจจัยด้านขนาดของกิจการ โดยใช้ค่าลอการิทึมของสินทรัพย์รวมกับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

H_3 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สมมติฐานงานวิจัยข้อ 4 เป็นการทดสอบปัจจัยด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้น โดยวัดจากการกระจุกตัวของผู้ถือหุ้น สัดส่วนผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกของบริษัท ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

H_4 : โครงสร้างของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สมมติฐานงานวิจัยข้อ 5 เป็นการทดสอบปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมกับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

H_5 : ประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2549 และ ปี 2554 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 852 ปีบริษัท โดยตัวแปรที่สนใจศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรม และผู้วิจัยได้ทำการสำรวจระดับกิจกรรมการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และตัวแปรในตัวแบบที่ได้จากการศึกษาในภาพรวม สำหรับสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าร้อยละ (Frequency and Precentage) ค่าเฉลี่ย

ข้อมูลตัวแปรที่สนใจศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถในการทำกำไร วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของกิจการ วัดจากค่าลอริทึมของสินทรัพย์รวม โครงสร้างผู้ถือหุ้น โดยวัดจากการกระจุกตัวของสัดส่วนการถือหุ้น 5 อันดับแรกของบริษัท และประเภทอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4-1 จำนวนบริษัทที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามประเภท กลุ่มอุตสาหกรรม

ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม	ปี 2549		ปี 2554	
	จำนวน บริษัท	ร้อยละ	จำนวน บริษัท	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	39	9.40	41	9.38
ธุรกิจการเงิน	52	12.53	56	12.81
ทรัพยากร	24	5.78	28	6.41
เทคโนโลยี	34	8.19	38	8.70
บริการ	79	19.04	83	18.99
สินค้าอุตสาหกรรม	72	17.35	76	17.39
สินค้าอุปโภคบริโภค	38	9.16	38	8.70
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	77	18.55	77	17.62
รวม	415	100.00	437	100.00

จากตารางที่ 4-1 แสดงให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยร้อยละของจำนวนตัวอย่างในปี 2549 เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยในปี 2549 พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 19.04 รองลงมาได้แก่ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 18.55 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ค่าเฉลี่ยร้อยละ 17.35 กลุ่มธุรกิจการเงิน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 12.53 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.40 กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.16 กลุ่มเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 8.19 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 5.78

กลุ่มตัวอย่างในปี 2554 เมื่อพิจารณารายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 18.99 รองลงมาได้แก่ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 17.62 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 17.39 กลุ่มธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 12.81 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.38 กลุ่มเทคโนโลยี และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 8.70 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือกลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 6.41

ตารางที่ 4-2 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของสินทรัพย์รวมและกำไรสุทธิ ปี 2549 และ 2554

ประเภทอุตสาหกรรม	(ล้านบาท)					
	ปี 2549			ปี 2554		
	จำนวน ปีบริษัท	ค่าเฉลี่ย สินทรัพย์	ค่าเฉลี่ย กำไรสุทธิ	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย สินทรัพย์	ค่าเฉลี่ย กำไรสุทธิ
		รวม		รวม		
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	39	4170.46	247.94	41	11,996.11	990.35
ธุรกิจการเงิน	52	134,292.87	1,074.76	56	206,094.99	2,665.00
ทรัพยากร	24	62,476.90	7,155.75	28	103,786.17	8,643.65
เทคโนโลยี	34	19,806.92	908.53	38	17,674.03	1,606.37
บริการ	79	11,307.23	609.23	83	14,747.33	686.42
สินค้าอุตสาหกรรม	72	5,246.30	227.31	76	13,030.31	462.99
สินค้าอุปโภคบริโภค	38	3,088.63	192.74	38	3,832.63	181.45
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	77	7,640.16	302.60	77	16,449.96	895.92
ค่าเฉลี่ยรวม		27,217.89	875.43		44,021.52	1,396.73

จากตารางที่ 4-2 แสดงให้ทราบว่า ในปี 2549 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของรายการสินทรัพย์รวม โดยภาพรวมเท่ากับ 27,217.89 ล้านบาท เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 134,292.87 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62,476.90 ล้านบาท กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19,806.92 ล้านบาท กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11,307.23 ล้านบาท กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7,640.16 ล้านบาท กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5,246.30 ล้านบาท กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4,170.46 ล้านบาท ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3,088.63 ล้านบาท

ในปี 2554 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของรายการสินทรัพย์รวม โดยภาพรวมเท่ากับ 44,021.52 ล้านบาท เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ย 206,094.99 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ กลุ่มทรัพยากร

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 103,786.17 ล้านบาท กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17,674.03 ล้านบาท กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ย 16,449.96 ล้านบาท กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14,747.33 ล้านบาท กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

13,030.31 ล้านบาท กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11,996.11 ล้านบาท ต่ำลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3,832.63 ล้านบาท

ตารางที่ 4-3 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของกิจการ และโครงสร้างผู้ถือหุ้นปี 2549

(ร้อยละ)

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี2549			
	จำนวน ปีบริษัท	ค่าเฉลี่ย อัตราผลตอบแทน จากสินทรัพย์	ค่าเฉลี่ย ขนาดของกิจการ (LogTA)	ค่าเฉลี่ย โครงสร้าง ผู้ถือหุ้น
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	39	6.16	9.39	61.93
ธุรกิจการเงิน	52	3.00	9.93	49.66
ทรัพยากร	24	7.83	9.98	52.49
เทคโนโลยี	34	6.42	9.73	60.07
บริการ	79	4.16	9.47	56.75
สินค้าอุตสาหกรรม	72	5.67	9.40	60.14
สินค้าอุปโภคบริโภค	38	3.50	9.25	59.20
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	77	3.78	9.56	53.32
ค่าเฉลี่ยรวม		4.73	9.55	56.55

จากตารางที่ 4-3 แสดงให้ทราบถึง ค่าเฉลี่ยรวมของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในปี 2549 เท่ากับร้อยละ 4.73 และค่าเฉลี่ยรวมของสินทรัพย์รวม เท่ากับร้อยละ 9.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ร้อยละ 7.83 รองลงมาได้แก่ กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 6.42 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 6.16 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 5.67 กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 4.16 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 3.78 กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 3.50 ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 3.00

ค่าเฉลี่ยขนาดของกิจการ ในปี 2549 มีค่าเฉลี่ยรวมของขนาดของกิจการ เท่ากับร้อยละ 9.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรม

ทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.98 รองลงมาได้แก่ กลุ่มธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.93 กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.73 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.56 กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.47 กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.40 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.39 ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.25

ค่าเฉลี่ยโครงสร้างผู้ถือหุ้น ในปี 2549 มีค่าเฉลี่ยรวมของโครงสร้างผู้ถือหุ้นมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 56.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 61.93 รองลงมา กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.14 กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.07 กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภคมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 59.20 กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 56.75 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 53.37 กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.49 ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ กลุ่มธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.66

ตารางที่ 4-4 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ขนาดของกิจการ และโครงสร้างผู้ถือหุ้น ปี 2554

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน ปีบริษัท	ปี 2554 (ร้อยละ)		
		ค่าเฉลี่ย อัตราผลตอบแทน จากสินทรัพย์	ค่าเฉลี่ย ขนาดของกิจการ (LogTA)	ค่าเฉลี่ย โครงสร้าง ผู้ถือหุ้น
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	41	11.41	9.61	61.99
ธุรกิจการเงิน	56	2.08	10.17	60.19
ทรัพยากร	28	6.26	10.22	55.52
เทคโนโลยี	38	-0.38	9.72	60.51
บริการ	83	4.67	9.56	57.24
สินค้าอุตสาหกรรม	76	6.10	9.52	62.80
สินค้าอุปโภคบริโภค	38	6.09	9.31	57.46
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	77	3.44	9.64	52.22
ค่าเฉลี่ยรวม		4.80	9.71	58.46

จากตารางที่ 4-4 แสดงให้ทราบถึง ค่าเฉลี่ยรวมของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในปี 2554 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 11.41 รองลงมาได้แก่ กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 6.26 กลุ่มอุตสาหกรรมอหามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 6.10 กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 6.09 กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.67 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 3.48 กลุ่มธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.08 ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ -0.38

ค่าเฉลี่ยขนาดของกิจการ ในปี 2554 ค่าเฉลี่ยรวมขนาดของกิจการมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 10.22 รองลงมาได้แก่ กลุ่มธุรกิจการเงิน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 10.17 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.76 กลุ่มเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.72 กลุ่มเกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.61 กลุ่มบริการ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.56 กลุ่มสินค้า อุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.52 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.31

ค่าเฉลี่ยโครงสร้างผู้ถือหุ้น ในปี 2554 ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 58.46 เมื่อพิจารณาเป็นราย อุตสาหกรรม โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.80 รองลงมา กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ค่าเฉลี่ยร้อยละ 61.99 กลุ่มเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.51 กลุ่มธุรกิจการเงิน ค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.19 กลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค ค่าเฉลี่ยร้อยละ 57.46 กลุ่มบริการ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 57.24 กลุ่มทรัพยากร ค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.52 ตามลำดับ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.90

ตารางที่ 4-5 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม
ขององค์กร ปี 2549

(คะแนน)

ประเภทอุตสาหกรรม	ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (ปี 2549)					
	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
	ปีบริษัท	CSRScoreE m	CSRScore So	CSRScore En	CSRScore Csr Award	CSRScore Sum
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	39	2.67	1.23	2.41	0.10	6.41
ธุรกิจการเงิน	52	7.29	3.98	0.17	0.42	11.64
ทรัพยากร	24	8.83	9.42	7.25	1.25	26.75
เทคโนโลยี	34	7.12	3.59	1.12	0.18	12.00
บริการ	79	8.08	1.85	1.96	0.08	11.96
สินค้าอุตสาหกรรม	72	7.57	0.71	3.40	0.03	11.71
สินค้าอุปโภคบริโภค	38	7.55	2.11	3.32	0.05	13.03
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	77	7.12	1.81	2.25	0.08	11.25
ค่าเฉลี่ยรวม		7.12	2.46	2.44	0.19	12.21

CSRScoreEm คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน

CSRScoreSo คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านชุมชน/สังคม

CSRScoreEn คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านสิ่งแวดล้อม

CSRScore Award คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านรางวัล

CSRScoreSum คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรรวม

ตารางที่ 4-5 พบว่า ในปี 2549 ค่าเฉลี่ยรวมของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.21 คะแนน โดยแยกประเภทออกเป็น ค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.12 คะแนน ด้านชุมชน/สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 คะแนน และด้านรางวัล CSR Award มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.19 คะแนน ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายอุตสาหกรรมพบว่า กลุ่มทรัพยากร มีระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรสูงสุด โดยมีระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.33 คะแนน ด้านชุมชน/สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.42 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 คะแนน และด้านรางวัล CSR Award มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.25 คะแนน ส่วนอุตสาหกรรมที่มีระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มเกษตรและ

อุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยด้านพนักงาน 2.67 คะแนน ด้านชุมชน/สังคม 1.23 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อม 2.41 คะแนน และด้านรางวัล CSR Award มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.10 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 สถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าเฉลี่ยรวมของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554

(คะแนน)

ประเภทอุตสาหกรรม	ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (ปี2554)					
	จำนวน ปีบริษัท	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
		CSRScoreE m	CSRScore So	CSRScore En	CSRScore Csr Award	CSRScore Sum
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	41	9.49	7.39	5.73	1.51	24.12
ธุรกิจการเงิน	56	12.39	6.73	1.45	1.11	21.68
ทรัพยากร	28	9.54	15.75	15.39	1.5	42.18
เทคโนโลยี	38	11.82	8.24	2.50	1.05	23.61
บริการ	83	9.53	6.49	2.78	0.99	19.80
สินค้าอุตสาหกรรม	76	10.58	3.96	4.41	0.89	19.84
สินค้าอุปโภคบริโภค	38	11.61	4.16	3.21	0.79	19.76
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	77	10.90	3.91	3.55	1.14	19.49
ค่าเฉลี่ยรวม		10.70	6.25	4.13	1.08	22.16

CSRScoreEm คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน

CSRScoreSo คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านชุมชน/สังคม

CSRScoreEn คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านสิ่งแวดล้อม

CSRScore Award คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านรางวัล

CSRScoreSum คือ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรรวม

ตารางที่ 4-6 พบว่า ในปี 2554 ค่าเฉลี่ยรวมของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.16 คะแนน โดยแยกประเภทออกเป็น ค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.70 คะแนน ด้านชุมชน/สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.25 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 คะแนน และด้านรางวัล CSR Award มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.08 คะแนน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากอุตสาหกรรมพบว่า กลุ่มทรัพยากร มีระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

สูงสุด โดยมีระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้านพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.54 คะแนน ด้านชุมชน/ สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.75 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.39 คะแนน ด้านรางวัล CSR Award มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.5 คะแนน ส่วนอุตสาหกรรมที่มีระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่ม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยด้านพนักงาน 10.90 คะแนน ด้านชุมชน/ สังคม 3.91 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อม 3.55 คะแนน และรางวัล CSR Award มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14 คะแนน ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 ตารางเปรียบเทียบผลต่างระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2554	ปี 2549	(คะแนน)	
	ค่าเฉลี่ย CSRScore	ค่าเฉลี่ย CSR Score	Δ ค่าเฉลี่ย CSRScore	% การ เปลี่ยนแปลง
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	24.12	6.41	17.71	276.29
ธุรกิจการเงิน	21.68	11.64	10.04	86.25
ทรัพยากร	42.18	26.75	15.43	57.68
เทคโนโลยี	23.61	12.00	11.61	96.75
บริการ	19.80	11.96	7.84	65.55
สินค้าอุตสาหกรรม	19.84	11.71	8.13	69.43
สินค้าอุปโภคบริโภค	19.76	13.03	6.73	51.65
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	19.49	11.25	8.24	73.24
ค่าเฉลี่ยรวม	22.16	12.21	9.95	81.49

ตารางที่ 4-7 พบว่า ในปี 2554 ค่าเฉลี่ยรวมระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มีค่าเท่ากับ 22.16 คะแนน และในปี 2549 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 12.21 คะแนน เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า ในปี 2554 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีแนวโน้มการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.95 คะแนน

การทดสอบสมมติฐาน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อทดสอบความแตกต่างระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ดังนี้

1. การทดสอบความแตกต่างระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ผู้วิจัยใช้สถิติทดสอบค่าที เพื่อตอบสมมติฐาน ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 4-8 การทดสอบระดับการดำเนินงาน CSR ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงาน CSR ปี 2549

CSRScore	f	t	df	Sig. (1-tailed)	Mean Diference
ปี 2554 และ ปี 2549	69.259	8.939	850	0.000***	9.952

***ณ ระดับนัยสำคัญ .01

สมมติฐานงานวิจัย ข้อ 1 ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2549

จากตารางที่ 4-8 ผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรพบว่า ค่า p-value = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ด้วยความเชื่อมั่น 95 % จึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในปี 2554 สูงกว่าระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ในปี 2549 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ เพื่อตอบสมมติฐานงานวิจัยดังต่อไปนี้

$$\text{CSR Score}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{ROA}_{it} + \beta_2 (\text{LogTA})_{it} + \beta_3 \text{OWNER}_{it} + \beta_4 \text{Ind}(1)_{it} + \beta_5 \text{Ind}(2)_{it} + \beta_6 \text{Ind}(3)_{it} + \beta_7 \text{Ind}(4)_{it} + \beta_8 \text{Ind}(5)_{it} + \beta_9 \text{Ind}(6)_{it} + \beta_{10} \text{Ind}(7)_{it} + \varepsilon_{it}$$

การพิจารณาปัจจัยที่แตกต่างในแต่ละปี

ตารางที่ 4-9 การทดสอบสมการถดถอยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2549

N=415				
Model 1	Unstandardized			Expected
	Coefficients			
	B	t	Sig.	Sign
(Constant)	-40.850	-5.655	.000***	
ROA	.080	1.630	.104	+
LogTA	5.545	7.477	.000***	+
OWNER	-.022	-.859	.391	-
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหารธุรกิจ	-3.928	-2.040	.042**	
การเงิน	-1.442	-.816	.415	
ทรัพยากร	12.801	5.576	.000***	
เทคโนโลยี	-.272	-.135	.893	
บริการ	1.225	.787	.432	
สินค้าอุตสาหกรรม	1.356	.844	.399	
สินค้าอุปโภคและบริโภค	3.639	1.873	.062*	
R = 0.494 R ² = 0.244 Adj. R ² = 0.226 Sig. = 0.000***				

Dependent Variable = CSRSCORE

หมายเหตุ ***ณ ระดับนัยสำคัญ .01

**ณ ระดับนัยสำคัญ .05

*ณ ระดับนัยสำคัญ .10

จากการทดสอบความถดถอยเชิงพหุของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 แสดงว่าตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรในจำนวนตัวแปรอิสระทั้งหมด เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) มีค่าเท่ากับ 49.4%

แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายผันแปรของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรได้เท่ากับ 22.6 % โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4-9 ดังนี้

สมมติฐานงานวิจัยที่ 2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ มีค่าความคาดหวังเป็น บวกค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 1.630 ค่า p-value เท่ากับ 0.104 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานงานวิจัยที่ 3 ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ขนาดของสินทรัพย์รวม มีค่าความคาดหวังเป็นบวก ค่าสัมประสิทธิ์(B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 7.477 ค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่า ขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานงานวิจัยที่ 4 โครงสร้างผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 การกระจุกตัวสัดส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าความคาดหวังเป็นลบ ค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นลบ ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ -1.859 และค่า p-value เท่ากับ 0.391 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานงานวิจัยที่ 5 ประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่าอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ -2.040 และค่า p-value เท่ากับ 0.42 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 กลุ่มทรัพยากร มีค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 5.576 และค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 และ

อุตสาหกรรมกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค มีค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 1.873 ค่า p-value เท่ากับ 0.062 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่า ประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4-10 ผลการทดสอบสมการถดถอยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554

Model 1	Unstandardized			Expected Sign
	Coefficients			
	B	t	Sig.	
(Constant)	-79.985	-6.358	.000	
ROA	.248	3.136	.002***	+
LogTA	10.254	8.135	.000***	+
OWNER	-.028	-.607	.544	-
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหารธุรกิจ	4.458	1.266	.206	
การเงิน	-1.456	-.457	.648	
ทรัพยากร	17.384	4.377	.000***	
เทคโนโลยี	5.704	1.601	.110	
บริการ	2.200	.776	.438	
สินค้าอุตสาหกรรม	2.468	.840	.401	
สินค้าอุปโภคและบริโภค	4.354	1.214	.226	

R = 0.474 R² = 0.225 Adj. R² = 0.207 Sig = 0.000***

Dependent Variable = CSRSCORE

หมายเหตุ ***น ระดับนัยสำคัญ .01

**น ระดับนัยสำคัญ .05

*น ระดับนัยสำคัญ .10

จากการทดสอบความถดถอยเชิงพหุของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด 0.05 แสดงว่าตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรในจำนวนตัวแปรอิสระทั้งหมด เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ (R) มีค่าเท่ากับ 47.4 % แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายผันแปรของระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมได้เท่ากับ 20.7 % โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4-10 เป็นดังนี้

สมมติฐานงานวิจัยที่ 2 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ มีค่าความคาดหวังเป็นบวก ค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 3.136 ค่า p-value เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

สมมติฐานงานวิจัยที่ 3 ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

การผลการทดสอบ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ขนาดของสินทรัพย์รวม มีค่าความคาดหวังเป็นบวก ค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 8.135 ค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานงานวิจัยที่ 4 โครงสร้างผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบพบว่า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 การกระจุกตัวของผู้ถือหุ้น มีค่าความคาดหวังเป็นลบ ค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นลบ ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ -6.07 และค่า p-value เท่ากับ 0.544 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานงานวิจัยที่ 5 ประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ผลการทดสอบพบว่า ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่าอุตสาหกรรมกลุ่มทรัพยากร
มีค่าสัมประสิทธิ์ (B) มีค่าเป็นบวก ค่าสถิติทดสอบ (t) เท่ากับ 4.377 และค่า p-value เท่ากับ 0.000
ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าประเภท
อุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4-11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
H_1 : ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อ สังคมขององค์กร ปี 2549	ยอมรับ
H_2 : อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อระดับการดำเนินงาน ความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กร	ยอมรับ
H_3 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กร	ยอมรับ
H_4 : โครงสร้างของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการ ดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร	ปฏิเสธ
H_5 : ประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์ต่อระดับการ ดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร	ยอมรับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี-2549 และปี 2554 และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ความสามารถในการทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างการถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรม โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประจำปี 2549 และประจำปี 2554 จากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม และรายงานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากระบบฐานข้อมูล เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เว็บไซต์สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม และเว็บไซต์ของแต่ละบริษัท ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 852 บริษัท วิธีการศึกษาได้ศึกษาเชิงสำรวจระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยสำรวจจากการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านพนักงาน ด้านชุมชน/สังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และรางวัล CSR Award โดยกำหนดให้ค่าคะแนนและใช้กระดาษทำการ เก็บข้อมูลเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำผลที่ได้มาทดสอบตามสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ ค่าที เพื่อทดสอบระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยกับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรม

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรปี 2554 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 22.16 คะแนน และปี 2549 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 12.21 คะแนน มีความแตกต่างเท่ากับ 9.95 คะแนน พิจารณาแล้วกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยระดับคะแนนการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร สูงสุด คือกลุ่มทรัพยากร รองลงมาคือกลุ่มเกษตรและ

อุตสาหกรรมอาหาร ส่วนกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรวมน้อยที่สุด คือกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ผลการทดสอบทางสถิติความแตกต่างของระดับการดำเนินงาน CSR พบว่าระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2549 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.01

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วยความสามารถในการทำกำไร ขนาดของกิจการ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถในการทำกำไร และขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.01

สำหรับปัจจัยประเภทอุตสาหกรรมอย่างน้อย 1 อุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.01 และเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัยที่ตั้งไว้

สำหรับปัจจัยด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม จึงปฏิเสธสมมติฐานงานวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2554 สูงกว่า ระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ปี 2549 ซึ่งสอดคล้องกับที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการกระตุ้น และสนับสนุนการดำเนินงานด้าน CSR นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบทความของของ ไพบูลย์ เสรีวิวัฒนา (2554) ที่อธิบายว่า ปัจจุบันนี้ความสำเร็จทางธุรกิจไม่ได้วัดหรือประเมินผลเพียงแค่ผลประกอบการ และตัวเลขทางการเงิน ความพึงพอใจของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น หรือพนักงานเท่านั้น ดังนั้น ความก้าวหน้าของธุรกิจที่จะเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต ความรับผิดชอบต่อสังคม จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์กรจึงได้ให้ความสำคัญมากขึ้นในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร พบว่า ความสามารถในการทำกำไรขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ตามสมมติฐานงานวิจัยที่กำหนดไว้ และปัจจัยด้านประเภทอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์ต่อระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Waddock and Graves (1997) ที่ศึกษาความสัมพันธ์

รวมถึงทิศทางการสัมพันธ์ระหว่าง CSR และผลการดำเนินงานด้านการเงิน พบว่า ระดับของการทำกิจกรรมด้านสังคมขององค์กรขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานด้านการเงิน แสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานด้านการเงินขององค์กรดี มีความสามารถในการทำกำไรได้มากขึ้น ก็จะตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลินธร ฐัจฉา (2551) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม กับองค์ประกอบของคณะกรรมการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและขนาดของบริษัท ในกลุ่ม SET 100 ที่พบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัทซึ่งวัดจากมูลค่าสินทรัพย์ตามราคาตลาด และมูลค่าสินทรัพย์รวมกับคะแนนการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม และชี้ให้เห็นว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีโอกาสในการใช้ทรัพยากรมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก ซึ่งมีผลกระทบมากกว่า ดังนั้นบริษัทขนาดใหญ่จะตระหนักถึงเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าบริษัทขนาดเล็กและส่งผลให้มีการทำ CSR มากขึ้น รวมถึงงานวิจัยของ ลัดดา นามดิษฐ์ (2552) ที่ศึกษาระดับการปฏิบัติการใช้ CSR ในกลุ่มอุตสาหกรรมแต่ละประเภท พบว่าอุตสาหกรรมที่ใช้การปฏิบัติการใช้ CSR มากที่สุด คือ กลุ่มทรัพยากร แสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมแต่ละกลุ่มนั้นก็มีการใช้ทรัพยากรที่ต่างกัน ทำให้ระดับการทำ CSR ต่างกัน เช่น อุตสาหกรรมทรัพยากรมากกว่า ก็จะมีการดูแลบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมที่มากกว่า

สำหรับปัจจัยด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสภาวะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง เช่น มีกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัทจะต้องดำเนินธุรกิจภายใต้กฎหมายต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ และแรงผลักดันจากธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้มีการทำ CSR ระดับมากขึ้นแล้วส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจศึกษาปัจจัยอื่นที่คาดว่าจะมีผลต่อการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยใช้บริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการดำเนินงานที่แตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). แรงผลักดันในการทำ CSR ในไทย. วันที่ค้นข้อมูล 10 มิถุนายน 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.kriengsak.com>
- ชลินทร รู้จำ. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและองค์ประกอบของคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนกร กรทองทวีลาภ. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการปฏิบัติงานทางการเงินวัดค่าโดยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) กรณีศึกษา: บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา, วิไลลักษณ์ แสงอรุณ, วรณศิริปี ทิมเข้มประเสริฐ และวันดี อ็อคปัญญา. (2547). เปรียบเทียบขนาดของการเปิดเผยข้อมูลนโยบายสิ่งแวดล้อม ในแบบแสดงรายการประจำปี (56-1) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพบุลย์ เสรีวิวัฒนา. (2554). การบริหารแบบเน้นมูลค่า ผลประโยชน์ผู้ถือหุ้นกับความรับผิดชอบต่อสังคม. วันที่ค้นข้อมูล 14 พฤษภาคม 2556, เข้าถึงได้จาก <http://journal.nida.ac.th>
- พงศ์ศรีณีย์ พลศรีเลิศ. (2552). ตำรวจพฤติกรรมทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรนพ พุกกะพันธุ์. (2544). การบริหารธนาคารพาณิชย์ *The commercial bank management*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- เมธาวี รักษาสุข. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการวัดมูลค่าองค์กร โดยใช้มูลค่าทางการตลาดโดยเฉลี่ย (AMV) และมูลค่าทางการตลาดส่วนเพิ่ม (EMV) กรณีศึกษา: บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รพีพรรณ วงศ์ประเสริฐ. (2552). ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วันที่ค้นข้อมูล 25 มีนาคม 2556, เข้าถึงได้จาก www.bu.ac.th

- ลัดดา นามดิษฐ์. (2552). *ศึกษาเชิงสำรวจระดับการปฏิบัติการใช้ CSR ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. งานนิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา พงศ์ศักดิ์ชาติ. (2554). *เอกสารประกอบการสอนวิชาสถิติสำหรับงานวิจัย*. ชลบุรี: ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศัลปพร ศิริจันเพชร. (2552). *การกำกับดูแลเพื่อสร้างมูลค่ากิจการ*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ศุกันษา ห้วยผัด. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cornier, D., & Gordon, I. M. (2001). An examination of social and environmental Reporting Strategic Accounting, *Auditing & Accountability Journal*, 14(5), 587-617.
- Freeman, R. E. (1984). *Strategic Management: A stakeholder Approach*. Boston: Pitman.
- Freeman, R. E., Wicks, A. C., & Parmar, B. (2004). Stakeholder theory and Corporate objective Revisited. *Organization Science*, 5(3), 364-369.
- Guthrie, J., & Parker, L.D. (1989). Corporate social reporting: a rebuttal of legitimacy theory. *Accounting and Business Research*, 19(76), 343-52.
- Kotler, P. (2008). *Corporate Social Responsibility: Doing the Most Good for Your Company and Your Cause*. Retrieved April 14, 2013, from <http://www.amazon.com/Corporate-Social-Responsibility-Doing-Company/dp/0471476110>
- Naser, M. (1998). Disclosure of voluntary accounting ratios by Malaysian listed companies. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 6 (1), 1-20.
- Porter, M. E., & Van der Line, C. (1995). Toward a new conception at the environment-competitiveness relationship. *The Journal of Economic Perspectives*, 9(4), 97-118.
- Porter, M. E., & Kramer, M. E. (2006). Strategy and society: The link between competitive advantage and corporate social responsibility. *Harvard Business Review*,
- Spence, M. (1973). Signaling theory: A review and assessment. *The Quarterly Journal of Economics*, 87(3), 355-374.

- Suchman, L. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *The Academy of Management Review*, 20(3), 571-610.
- Tsoutsoua, M. (2004). *Corporate Social Responsibility and Financial Performance*, Working Paper Series 2004-7. Berkeley: Center for Responsible Business.
- The World Business Council for Sustainable Development. (1998). Concepts and definitions of CSR and Corporate sustainability: Between agency. *Journal of Business Ethics*, (44), 23.
- The European Commission. (2001). *How Corporate Social Responsibility is Defined an Analysis of 37 Definitions*. Received April 24, 2006 revise 31 August 2006; accepted 18 september 2008
- Waddock, S. A., & Graves, S. B. (1997). The corporate social performance-financial performance link. *Strategic Management Journal*, 18(4), 303-319.
- Williams, R. (1999). Voluntary environmental and social accounting disclosure practices in the Asia Pacific region An international empirical test of political economy theory. *The International Journal of Accounting*, 34(3), 389-419.